OECD360
SUOMI
2015

· Vihreä kasvu

· Koulutus

· Hyvinvointi

· Alueelliset painopisteet

· Työ

· Kehitys

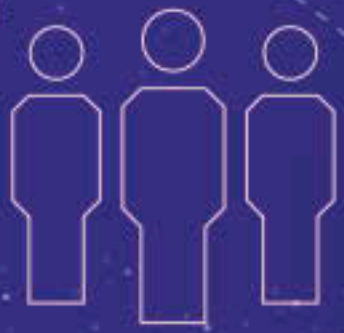
Kuinka **Suomi** sijoittuu vertailuissa?

· Talous

· Tilastointi

· Sosiaaliset kriisit

· Maatalous

OECD

Tutustu

OECD:n julkaisuihin ja palveluihin

www.oecd.org/bookshop

www.oecd-ilibrary.org

www.youtube.com/OECDiLibrary

www.twitter.com/OECD_Pubs

www.facebook.com/OECDPublications

OECD

Sisällysluettelo

Kuinka **Suomi** sijoittuu vertailuissa?

04 Esipuhe: OECD:n pääsihteeri **Angel Gurría**

06 **Suomi ja OECD**

09 Suomi **numeroina**

13 **Talous** Tavoitteena kasvu

17 Luodaan enemmän ja parempia **työpaikkoja**

21 Talouskriisistä **sosiaaliseen kriisiin**

26 **Hyvinvointi** Suomessa

29 Jokainen **alue** voi menestyä paremmin, jos sitä hallinnoidaan hyvin

33 **Koulutuksen** ja osaamisen kasvava merkitys

37 Edistyksen mittaamista kohti **vihreää kasvua**

41 **Maatalouskatsaus** Maailman ruoantuotannon turvaaminen

45 **Kehitys** Seuraavana haasteena tuottavuus

OECD360
Yhteenveto

OECD360 sisältää OECD:n keskeisten julkaisujen viimeisimmät analyysit ja tiedot. Lukuisat graafiset esitykset kuvaavat tärkeimpiä ajankohtaisia asioita.

- **Koulutus, työllisyys, vihreä kasvu, aluekehitys, maatalous, taloudellinen kasvu, talouskriisi ja sen seuraukset yhteiskuntiin ja kehitykseen:** kahdeksan aihetta, jotka yhteenvetona tarjoavat läpileikkauksen Suomen ja muiden OECD-maiden tilanteesta.

Jokaisen artikkelin yhteydessä on kaksi sivua tilastoja, jotka on otettu alkuperäisiin julkaisuihin sisältyvistä graafisista esityksistä – mukana StatLinkit, joiden avulla jokaisen grafiikan lähdetiedon voi ladata.

- Maat lukuina- ja Paremman elämän indeksi -sivuilla voit verrata maatasi OECD:n keskiarvoon monilla mittareilla talouden, työllisyyden, hyvinvoinnin, verotuksen ja ympäristöstä huolehtimisen aloilla.

- **OECD ja Suomi:** kuten kaikilla jäsenvaltioilla, Suomellakin on OECD:ssä pysyvä edustus, johon kuuluu suurlähettiläs ja virkamiehiä. Heidän avullaan laadituilla sivuilla esitellään Suomen yhteistyötä OECD:n kanssa.

Johdanto

Tietoja OECD:stä

Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) tehtävä on edistää politiikkoja, jotka parantavat eri puolilla maailmaa asuvien ihmisten taloudellista ja sosiaalista hyvinvointia. OECD tarjoaa foorumin, jossa hallitukset työskentelevät yhdessä tavoitteenaan löytää ratkaisuja yhteisiin ongelmiin, jakaa kokemuksia ja tunnistaa parhaat toimintatavat, joilla edistetään parempaa politiikkaa paremman elämän puolesta. OECD on yli 50 vuoden ajan auttanut rakentamaan maailmanlaajuisia standardeja, kansainvälisiä käytäntöjä, sopimuksia ja suosituksia esimerkiksi sellaisilla aloilla kuin hallinto, korruption vastainen taistelu, yritysten vastuullisuus, kehitys, kansainväliset investoinnit, verot ja ympäristö. Yhteistyö, keskustelu, vertaisarviointi ja konsensus ovat OECD:n moottorina, kun se pyrkii toteuttamaan visionsa vahvemmasta, reilummasta ja puhtaammasta maailmantaloudesta ja yhteiskunnista.

OECD:n jäsenmaat ovat: Alankomaat, Australia, Belgia, Chile, Espanja, Irlanti, Islanti, Israel, Italia, Itävalta, Japani, Kanada, Korea, Kreikka, Luxemburg, Meksiko, Norja, Portugali, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa, Slovakian tasavalta, Slovenia, Suomi, Sveitsi, Tanska, Tšekin tasavalta, Turkki, Unkari, Uusi-Seelanti, Viro, Yhdistynyt kuningaskunta ja Yhdysvallat. Euroopan komissio osallistuu OECD:n työhön. OECD käy liittymisneuvotteluja Kolumbian, Latvian ja Venäjän federaation* kanssa. Yhteistyötä tehdään myös yli sadan muun talousalueen kanssa, mukaan lukien avainkumppanit Brasilia, Etelä-Afrikka, Indonesia, Intia ja Kiina.

www.oecd.org/about

* Venäjän federaation liittymisneuvotteluja on toistaiseksi lykätty.

Tärkeimmät OECD-lähteet

OECD:n internetsivu:
www.oecd.org
www.oecd.org/Finland

OECD:n julkaisut ja tilastot:
www.oecd-ilibrary.org
ja **data.oecd.org/**

OECD Observer -lehti:
www.oecdobserver.org/

OECD:n Blogi:
www.oecdinsights.org

Osallistu

OECD foorumi:
www.oecd.org/forum

OECD:n maailmanlaajuinen parlamentaarinen verkosto:
www.oecd.org/parliamentarians

Twitter: **@OECD**
#OECD360

Facebook:
www.facebook.com/theOECD

Jos haluat tilata painettuja versioita, ota yhteyttä osoitteeseen
OECD.Bookshop@oecd.org

Verkkoversiot ovat saatavilla osoitteesta: www.oecd360.org

Julkaisussa esitetyt mielipiteet ja väitteet eivät välttämättä ole OECD:n tai sen jäsenvaltioiden virallisia kantoja. Ulkopuolisessa lähteessä sijaitsevan materiaalin tai hyperlinkkien sisältyminen julkaisuun ei tarkoita sitä, että OECD tukisi tai olisi vastuussa niissä esitetyistä mielipiteistä, ajatuksista ja tiedoista. Mikäli käännöksen ja OECD:n alkuperäisen materiaalin välillä ilmenee ristiriitaisuuksia, ainoastaan alkuperäistä materiaalia on pidettävä pätevänä.
Tässä julkaisussa ja sen sisältämissä kartoissa ei oteta kantaa minkään alueen itsemääräämisoikeuteen, kansainvälisiin rajoihin tai alueiden tai kaupunkien nimiin.
Israelin viranomaiset ovat toimittaneet Israelia koskevat tilastotiedot ja ovat niistä vastuussa. OECD ei näitä tietoja käyttäessään ota kantaa Golanin kukkuloiden, Itä-Jerusalemin ja Israelin Länsirannalle rakentamien siirtokuntien kansainvälisten lakien mukaiseen asemaan.
Julkaisussa olevat ilmoitukset eivät millään tapaa tarkoita OECD:n kannattavan niissä mainittuja tuotteita tai palveluita. Tiettyjen yritysten tai tuotteiden mainitseminen ei tarkoita niiden suosimista suhteessa muihin vastaaviin tuotteisiin, joita ei ole mainittu. Kaikki julkaisussa mainitut, käytetyt tai viitatut tuotemerkit, logot, palvelumerkit, yhteisömerkit, suunnitteluoikeudet, henkilöllisyyteen liittyvät oikeudet ja muut vastaavat ovat omistajiensa omaisuutta.

© OECD 2015
Materiaalin käyttöpyynnöt lähetetään osoitteeseen rights@oecd.org

Esipuhe

Kestävä ja osallistava kasvu: tehdään se oikein

Angel Gurría
OECD:n pääsihteeri
©OECD

Kriisi ei ole vielä ohi. Kasvu elpyy, mutta liian hitaasti. Työttömyys vähenee, mutta ei tarpeeksi. Kasvava eriarvoisuus yhteiskunnissa huolestuttaa ja luottamus hallituksiin ja demokraattisiin instituutioihin horjuu. Hallitusten on pikaisesti luotava kaikilla näillä osa-alueilla sellaisia politiikkayhdistelmiä, joiden avulla pysymme oikealla tiellä kohti kestävää ja inklusiivista kasvua.

OECD voi ainutlaatuisen asemansa ansiosta auttaa hallituksia tässä vaikealta tuntuvassa tehtävässä, koska se on yli puolen vuosisadan ajan tarjonnut tietoa ja analyysejä lähes kaikilta hallitusten toimialoilta, maataloudesta työllisyyspolitiikkaan, sekä suosituksia koulutuksen, terveydenhuollon, ympäristön, talouden ja hallinnon aloilta.

Politiikka ei ole itsetarkoitus – hyvien käytäntöjen tarkoitus on parantaa kansalaisten elämää. OECD näyttää hallituksille eri sektoreiden tilanteen niiden omissa maissa, mutta myös sen, miten muut maat suoriutuvat. Yhdessä voimme käyttää näitä tietoja parhaiden käytäntöjen tunnistamiseen ja sitä kautta parempien toimintatapojen kehittämiseen.

OECD360 kokoaa yhteen OECD:n viimeisimpiä tutkimustuloksia tärkeistä asioista kuten työ, työttömyys, kasvu ja koulutus, ja antaa myös yleiskatsauksen maiden taloudellisesta ja yksilötason hyvinvoinnista. Se tarjoaa kansallista tietoa ja vertailukohtia koko OECD:n mittakaavassa. *OECD360*:n avulla nähdään myös, millaisessa suhteessa eri osa-alueet ovat toisiinsa – kuinka esimerkiksi maan koulutusjärjestelmä pärjää verrattuna muihin maihin tai kuinka koulutus auttaa hyvän työpaikan löytämisessä korkean nuorisotyöttömyyden aikoina.

Tästä lehdestä löytyvät viimeisimmät OECD:n analyysit monilta avainalueilta sekä organisaation uusimmat suositukset siitä, kuinka selviytyä eräistä yhteiskuntiamme eniten uhkaavista haasteista: kuinka kohdistaa sosiaalista tukea niille jotka sitä todella tarvitsevat ja kuinka varmistua siitä, että julkisten menojen leikkaukset eivät heikennä tärkeiden palveluiden, kuten terveydenhuollon ja koulutuksen kattavuutta ja laatua? Kuinka luoda enemmän ja parempia työpaikkoja ja kuinka lisätä niitä taitoja, joita työmarkkinoilla tarvitaan lähitulevaisuudessa? Kuinka edistää sellaista kasvun mallia, joka tarjoaa mahdollisuuksia kaikille eikä jätä ketään paitsi? Kuinka edetä kohti vähähiilistä vihreää taloutta, joka parantaa elämämme laatua, mutta ei kuitenkaan tulevien sukupolvien kustannuksella?

”OECD on ylpeä saadessaan työskennellä Suomen kanssa ja sen puolesta. Yhdessä voimme etsiä parempia toimintatapoja, joilla saadaan aikaan parempaa elämänlaatua paikallisesti ja maailmanlaajuisesti.”

Nämä asiat ovat tärkeitä kaikille hallituksille. OECD pyrkii löytämään ratkaisuja näihin haasteisiin yhteistyössä jäsen- ja kumppanuusmaidensa kanssa tarttumalla niihin lukuisiin mahdollisuuksiin, joita yhtenäistyvä maailma tarjoaa.

Toivon todella, että Suomen taloudesta ja yhteiskunnasta annettava 360 asteen kuvakulma, jonka tämä uusi tuote tarjoaa yhdistämällä Suomessa tekemämme työn monet osa-alueet, parantaa kollektiivista ymmärrystämme hyvinvoinnin lisäämisestä. OECD on ylpeä saadessaan työskennellä Suomen kanssa ja sen puolesta. Yhdessä voimme etsiä parempia toimintatapoja, joilla saadaan aikaan parempaa elämänlaatua paikallisesti ja maailmanlaajuisesti.

Angel Gurría
OECD:n pääsihteeri

Suomi & OECD

Olli-Pekka Heinonen
Valtiosihteeri

Valtiosihteeri Olli-Pekka Heinonen, valtioneuvoston kanslia
©Markku Ulander

OECD avartaa näkökulmia

OECD:n arvo on vuorovaikutuksessa ja verkostoissa

Esiintyessään Suomen hallituksen strategiaistunnossa vuonna 2013 OECD:n pääsihteeri Angel Gurría luonnehti järjestöään strategiseksi kumppaniksi jäsenvaltioiden hallituksille. Pääsihteerin alustuksen aiheuttama vilkas keskustelu hallituksen jäsenten kesken todisti, mitä strateginen kumppanuus tarkoittaa käytännössä; istunnossa keskusteltiin erittäin hankalista poliittisista kysymyksistä, jotka liittyivät Suomen tulevaisuuden vaihtoehtoihin. Pääsihteeri Gurrían esityksen kautta Suomea voitiin tarkastella kansainvälisestä näkökulmasta ja tätä kautta voitiin muodostaa realistinen ja laaja näkökulma poliittiseen päätöksentekoon.

Arkisemmalla tasolla hallituksen virkamiehet useista ministeriöistä osallistuvat OECD-kokouksiin ja hyödyntävät vertailevia raportteja käytännön työssään. Päällisin puolin OECD:n käytännön hyöty hallitukselle vaikuttaisi tulevan raporttien, analyysien, suosituksien, arvioiden, kokousten ja tiedon kautta. Näiden konkreettisten tuotosten ohella OECD on paljon muutakin kuin paperitehdas. Järjestön suurin arvo tulee yhteisten kehittämisprosessien, kansainvälisten verkostojen ja kokemusten vaihdon kautta.

Case: julkinen hallinto

Yksi tärkeimmistä OECD:n tuotoksista ovat maatutkinnat eri politiikka-aloilla. Suomi halusi olla ensimmäisten joukossa, kun maa-arvioita alettiin tehdä myös julkishallinnon saralla. Näin pääsimme vaikuttamaan katsausten muotoutumiseen jäsenmaille käyttökelpoiseen muotoon. Maatutkinnan suositukset Suomelle vuonna 2010 johtivat entistä tiiviimpiin ponnisteluihin vahvistaa strategista politiikan tekoa ja yhtenäisempää ohjausta. Ne ovat tuoneet johdonmukaisuutta uudistuksiin, joita olemme viemässä eteenpäin tälläkin hetkellä.

Vuosina 2012–2013 toteutettiin **Tulevaisuuden hallinnot** -hanke (*Governments for the Future*) viiden maan keskushallintojen kesken (Suomen lisäksi Itävalta, Iso-Britannia, Ruotsi ja Skotlanti). Hankkeessa analysoitiin tämän hetken hallintopolitiikan merkittävimpiä haasteita. OECD oli hankkeessa mukana ”kriittisenä kumppanina”. Hankkeessa tuotettiin maiden yhteinen raportti, jonka lisäksi suomalaiset osallistujat kirjoittivat raportin siitä, miten hankkeen havainnot peilautuvat Suomen tilanteeseen, ”*Decisions or Changes, Finland in the Mirror*”. Tähän työhön perustui ohjausjärjestelmiemme integrointiin ja strategisempaan politiikan tekoon tähtäävä ns. **OHRA**-hanke, jonka loppuraportti luovutettiin pääministerille 9. tammikuuta 2015.

Suomi on ollut mukana myös hallinnon maatutkintojen toisella kierroksella. Tällä kertaa arvio tehtiin samanaikaisesti Viron kanssa. OECD käytti ensimmäistä kertaa tämänkaltaista menetelmää kahden maan kohdalla rinnakkain. Yhteisprojekti sai kutsumanimen **FinEst**, mikä ennakoi helmikuussa julkaistujen tulosten laadukkuutta.

Kokemuksemme on, että kansainvälisestä yhteistyöstä saadut

hyödyt toteutuvat pitkäjänteisellä työllä. Mitä aktiivisempi jäsenmaa on rutiiniyhteistyön lisäksi myös yhteisten työmenetelmien kehittämisessä, sitä enemmän järjestötyöstä on käytännön hyötyä. Suomen proaktiivisuus julkishallinnon OECD-työssä on näkynyt siinä, että Suomi oli ns. byroossa eli ydinmaiden neuvonantoryhmässä seitsemän vuotta, josta puolet ajasta puheenjohtajana.

Kaikissa politiikoissa tarvitaan oppivaa päätöksentekoa

Suomen ja OECD:n tiiviin vuorovaikutuksen hedelmät koituvat laajemminkin yhteiskuntamme hyväksi. Toimiessani Suomen opetusministerinä 1990-luvulla muistan OECD:n aivoriihien antaneen minulle tärkeitä uusia oivalluksia ja näkökulmia kansalliseen politiikkaan.

Hallinnon haasteet ovat luonteeltaan universaaleja ja horisontaalisia. Suomen ja muiden OECD-maiden poliittis-hallinnolliset järjestelmät ovat suurten muutosten keskellä. Hallintomme ja poliittisen päätöksentekomme instituutiot ja prosessit ovat jäämässä pahasti jälkeen tämän hetken tarpeisiin nähden. Järjestelmämme on rakennettu maailmaan, jolloin ongelmat olivat helpompia ja tulevaisuus paremmin ennakoitavissa. Nyt yhteiskunnan kysymykset ovat ilkeitä ratkaistavia ja asiat ovat keskenään monimutkaisella tavalla keskinäiskytkennässä. Samaan aikaan kansalaisten luottamus järjestelmään on vaakalaudalla. Mitä ilmeisimmin poliittiset ja hallinnolliset instituutiomme ja prosessimme eivät enää vastaa tämän hetken tarpeisiin.

Aikamme suurimmat kysymykset eivät ole ”mitä-kysymyksiä” vaan ”miten-kysymyksiä”. Tulosjohtaminen täytti aikanaan odotukset ja siirsi julkishallinnon perinteisestä byrokraattisesta toimintatavasta tuloksia korostavaan toimintaan. Nyt tulisi siirtyä kokonaisvaltaisempaan lähestymistapaan, jossa tuloksia arvioidaan sen perusteella kuinka hyvin ne palvelevat koko yhteiskuntaa. Silti yritämme edelleen ratkaista horisontaalisia ongelmia toimimalla vertikaalisesti. Olemme hyviä tekemään päätöksiä, mutta kykymme toimeenpanna päätöksiä on heikko.

Toimintatapojemme hienosäätö ei nyt enää riitä vaan meidän olisi muutettava koko ajattelutapaamme. Päätöksenteon tulisi perustua oppimiseen; oppimiseen toisiltamme ja oppimiseen menneestä. Tarvitsemme välineitä tulevaisuusorientoituneeseen, strategisempaan ja järjestelmällisesti tietoon perustuvaan päätöksentekoon. Tässä OECD:llä voi olla tärkeä rooli. On entistä tähdellisempää perustaa päätökset vankkaan ja luotettavaan tietopohjaan ja tämä on juuri sitä, mitä OECD voi tarjota. OECD on Suomelle strateginen kumppani ja Suomi haluaa olla myös OECD:lle strateginen kumppani. Voimme yhdessä oppia ja etsiä nöyrällä mielellä viisaita ratkaisuja politiikan haasteisiin.

Valtiosihteeri Olli-Pekka Heinonen
Valtioneuvoston kanslia

Suomen ja Viron kansliapäälliköt tekivät yhteisvierailun OECD:hen syyskuussa 2014
©OECD/Herve Cortinat

Suomen pysyvä edustusto OECD:ssä

OECD:n merkitys Suomelle

Niin Suomen kuin maailmantaloudenkin haasteet ovat yhä monimutkaisempia, kiinteämmin toisiinsa kytkeytyviä, sektorien ja hallintojen rajat ylittäviä. Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö OECD tarjoaa kansainvälisen yhteistyöfoorumin paitsi talouden toimialakohtaiselle myös yhteiskunnan kokonaisvaltaiselle tarkastelulle. Kansainvälisten järjestöjen kentässä OECD:n sisältötyön erityinen lisäarvo perustuu eri politiikat yhteen sovittavaan ja julkishallinnon koko vastuualueen kattavaan (”whole of government”) näkökulmaan. Järjestön toiminnan painopiste talouspolitiikassa on siirtynyt suhdanneanalyysin ja makropolitiikan arvioinnista rakennepolitiikan suuntaan. Myös työ- ja sosiaalipoliittisten kysymysten painoarvo on suhteellisesti kasvanut ja heijastelee jäsenmaiden – myös Suomen – ajankohtaisia tarpeita.

OECD tuottaa Suomelle lisäarvoa monella tavalla: järjestön tuottama Suomea koskeva tai Suomea hyödyttävä tieto on monin verroin arvokkaampaa kuin maksamamme jäsenmaksun ja vapaaehtoisen rahoituksen summa; OECD tarjoaa EU-tasoa täydentävän, monilla aloilla globaalin ulottuvuuden talouteen liittyvien politiikkojen kehittämiselle ja yhteensovittamiselle; järjestö kattaa käytännössä koko valtionhallinnon (puolustus- ja kulttuurisektoria lukuun ottamatta) ja sillä on kansainvälisten järjestöjen joukosta poikkeukselliset edellytykset pureutua horisontaalisiin

Suomen puheenjohtama investointiaiheinen työpaja ASEAN-maiden kanssa maaliskuussa 2014
© OECD

kysymyksiin. Samanaikaisesti OECD tarjoaa erinomaisen kansainvälisen näyttämön yhtäältä tuoda esiin suomalaista hallinnon, politiikan ja tutkimuksen osaamista ja toimintamalleja sekä toisaalta oppia muiden maiden kokemuksista.

Suomen vaikuttamistyön onnistuminen edellyttää tiivistä yhteistyötä muiden jäsenmaiden kanssa. Samanmielisyys ja intressien yhteneväisyys vaihtelevat sektorista riippuen, mutta yksittäisistä maaryhmistä Pohjoismaat on keskeisin, jopa EU-maiden ryhmää tärkeämpi viiteryhmä.

OECD-jäsenyyden tarjoama hyöty riippuu siitä, miten paljon järjestön toiminnasta kohdistuu Suomen kannalta katsottuna merkityksellisiin asioihin eli siihen, mitä ja miten selvitetään, tutkitaan ja suositellaan. Suomen etujen mukaista on tukea pyrkimyksiä edistää järjestön yhteyksiä ja toimintaa myös suhteessa sen ulkopuolisiin maihin – erityisesti keskeisiin kehittyviin talouksiin.

OECD on monella alalla tärkein kansainvälisten pelisääntöjen ja standardien asettaja ja Suomen kannalta on merkittävää, että sääntöjä koskevassa työssä järjestö pyrkii globaaleihin, myös ei-jäsenet kattaviin standardeihin. Tämä on keskeistä paitsi ympäristöllisesti ja sosiaalisesti kestävämmän kehityksen mahdollistamiseksi myös suomalaisten yritysten kilpailukyvyn vahvistamiseksi.

OECD on viime vuosina vahvistanut asemaansa kansainvälisten järjestöjen ja muiden toimijoiden joukossa. Järjestö on pystynyt tuottamaan lisäarvoa sekä yksin että yhteistyössä muiden kansainvälisten järjestöjen kanssa. OECD on saavuttanut vahvan aseman G20:n yhteistyön taustoittajana sekä ottanut ensiaskelia OECD- ja G20-maat kattavien toimintaohjelmien ja standardien kehittämisessä.

Suomi liittyi OECD:n jäseneksi vuonna 1969. Suomen pysyvä edustusto – delegaatio – OECD:ssä sijaitsee Suomen Ranskan-suurlähetystön kanssa yhteisissä tiloissa Place de Finlandella, Pariisin VII kaupunginosassa. Edustustossa työskentelee kahdeksan ministeriöistä lähetettyä virkamiestä (UM, VM, TEM, MMM, OKM) ja sitä johtaa pysyvä edustaja, suurlähettiläs Okko-Pekka Salmimies. Edustusto seuraa järjestössä Suomen kannalta keskeisiä kysymyksiä, raportoi niistä, vaikuttaa niihin Suomen etujen ja tavoitteiden mukaisesti sekä pyrkii tehostamaan OECD:n tuotosten hyödyntämistä poliittisessa päätöksenteossa, julkishallinnossa ja suomalaisessa yhteiskunnassa yleisesti.

Suomi tarvitsee OECD:tä ja OECD on kiinnostunut Suomesta – Case: rakenteelliset uudistukset

OECD:n analyysejä ja neuvoja on perinteisesti arvostettu Suomessa, mutta taloudellisen tilanteen merkittävä heikentyminen parin viime vuoden aikana on entisestään lisännyt OECD:n asiantuntemukseen kohdistuvaa kysyntää. Vastaavasti Suomi on ollut monella politiikan lohkolla OECD:lle kiinnostava ”hyvän käytännön” esimerkki ja tutkimuksen kohde, esimerkiksi koulutus-, innovaatio- ja ympäristöpolitiikan sekä -hallinnon kehittämisen saralla.

Valtiosihteeri Olli-Pekka Heinosen kirjoitus tässä julkaisussa alkaa konkreettisella esimerkillä OECD:n ja Suomen yhteistyöstä. Järjestön pääsihteeri Gurría antoi OECD:n evästystä Suomen rakenteellisten uudistusten suunnalle helmikuussa 2013 alustaessaan hallituksen puolivälin tarkastelussa aiheesta *”Finland Fit for the Future”* (”Suomi hyvässä kunnossa tulevaisuutta varten”). Sihteeristön suositukset ja pysyvän edustuston keräämät tiedot OECD-työstä olivat käytettävissä hallituksen rakennepoliittista ohjelmaa täsmennettäessä. Samoin vuoden 2014 alussa Suomen taloustutkinnassa otettiin korostetusti huomioon rakennepoliittisen ohjelman keskeinen sisältö.

OECD on kiinnostunut Suomen edelleen jatkuvasta talouden rakenteiden uudistamisprosessista erityisesti siksi, että Suomella on pyrkimys johdonmukaisesti uudistaa talouden rakenteita ja valmius käydä vuoropuhelua tästä. Myös Suomen valmius poikkihallinnolliseen ja horisontaaliseen tarkasteluun lisää järjestön kiinnostusta Suomea kohtaan.

OECD tekee horisontaalista työtä vihreään talouteen, osaamispääomaan, globaaleihin arvoketjuihin, kansainvälisiin verotuskysymyksiin ja eriarvoistumiseen liittyen. OECD:n selvitykset tarjoavat arvokasta tietopohjaa myös hallitusohjelman valmistelulle, toimeenpanolle ja seurannalle. Järjestö pyrkii jatkuvasti kehittämään kykyään analysoida jäsenvaltioittensa keskeisimpiä talous- ja yhteiskuntapoliittisia ongelmia tarjotakseen oikeita eväitä niiden ratkaisemiseen.

Suomi numeroina

> TIETOPANKKI

- Tietolähde: http://data.oecd.org/finland.htm
- *OECD Factbook 2014: Economic, Environmental and Social Statistics*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/factbook-2014-en
- *Government at a Glance 2013*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/gov_glance-2013-en
- *Society at a Glance 2014: OECD Social Indicators*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/soc_glance-2014-en
- Kaikki OECD:n tilastot: http://www.oecd-ilibrary.org/statistics

Elämä ja työ

Suomen väestö osana OECD:tä, 2012

Suomessa

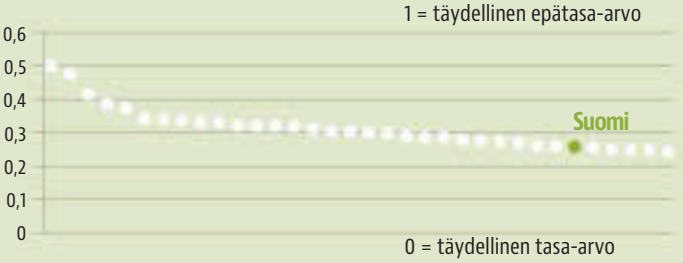
2,7 miljoonaa miestä

2,8 miljoonaa naista

Palkkaerot

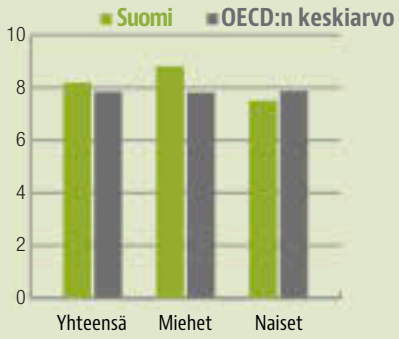
Gini-kerroin, 2012 tai viimeisin saatavilla oleva

Gini-kertoimella määritetään epätasa-arvoa mittaamalla sitä, kuinka paljon kotitalouksien tulojen jakautuminen poikkeaa täydellisen tasa-arvoisesta jakaumasta. Nollakerroin kuvaa täydellistä tasa-arvoa ja numero 1 maksimaalista epätasa-arvoa. (Luku ilmaisee OECD-maiden gini-kertoimet)

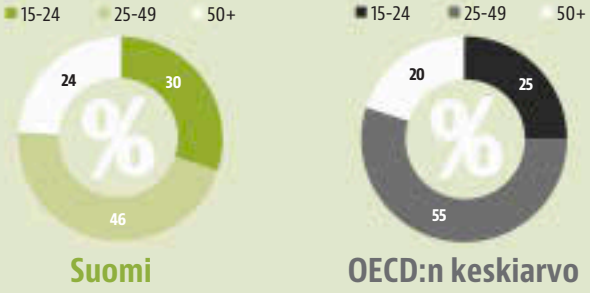
Työttömyysaste

% työvoimasta, 2013

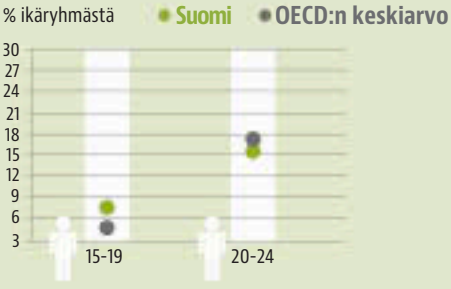
Työttömyys ikäluokittain

% työttömien kokonaismäärästä ikäluokittain, 2013

Menetetty sukupolvi?

Työelämän ja koulutuksen tai harjoittelun ulkopuolella olevat nuoret, 2012

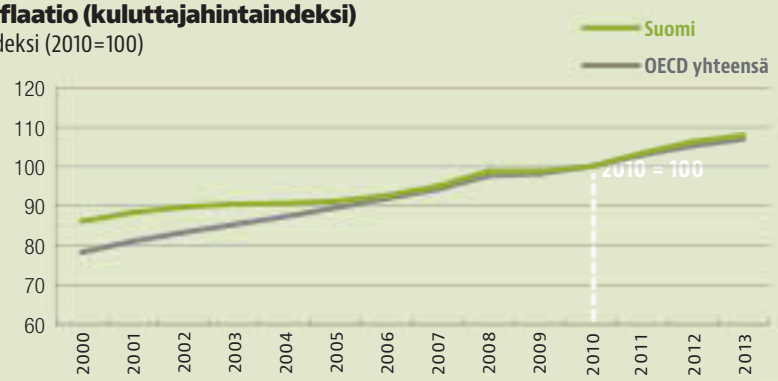
Suomi numeroina

Kuinka talous voi ?

Suomi OECD:ssä
% OECD:n kokonaisbruttokansantuotteesta (BKT), 2013

Inflaatio (kuluttajahintaindeksi)
indeksi (2010=100)

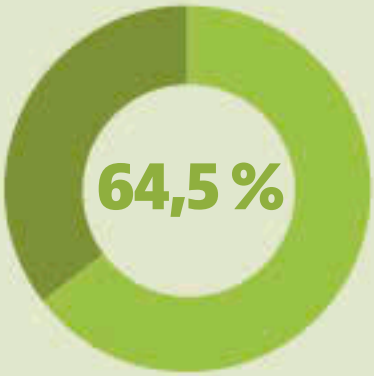
Bruttokansantuote (BKT)
USD / henki, 2013

Bruttokansantuote (BKT)
Miljardia USD

Säästöt ja kulutus

Kokonaisvaltionvelka
% bruttokansantuotteesta (BKT), 2012

Kotitalouksien velat
% kotitalouksien käytettävissä olevista tuloista

Kotitalouksien säästöt
% kotitalouksien käytettävissä olevista tuloista

Puhutaan veroista

Kokonaisverokertymä
Miljardia USD (nykyiset hinnat), 2011

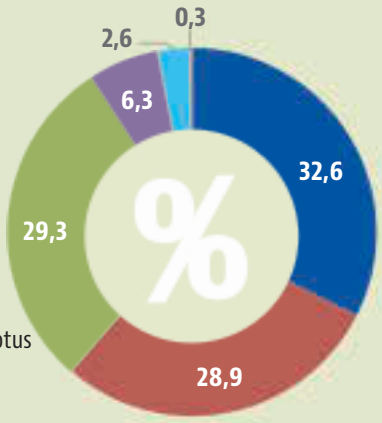
Kokonaisverokertymä 1988–2011
Miljardia USD (nykyiset hinnat)

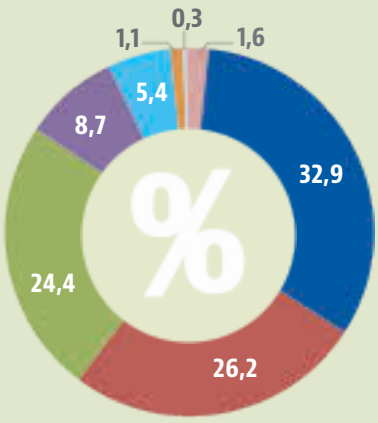

Verokertymä aloittain
% kokonaiskertymästä, 2011

- Tavaroiden ja palveluiden verot
- Sosiaaliturvamaksut
- Tulovero ja liikevoittojen verotus
- Yritysverot
- Varallisuusvero
- Ennakonpidätykset ja työvoiman verotus
- Myyntivoittovero
- Muut verot

Kokonaismäärä ei aina 100 % pyöristämisen vuoksi.

Puhtaus

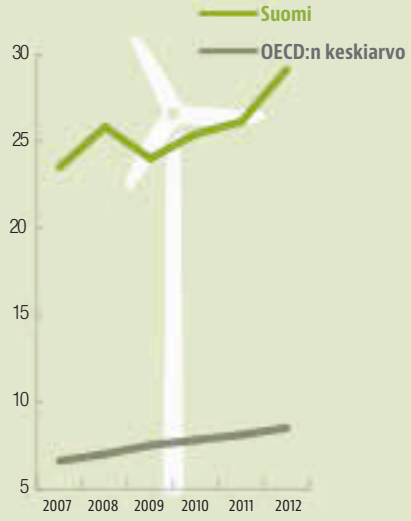
Ilmansaasteet
Hiilidioksidipäästöt
Tonnia CO_2 / henki

Yhdyskuntajätteet
Kg / henki, 2012

Uusiutuva energia
% kokonaissähköntuotannosta

OECD

Kuinka mitata parempaa elämää ?

OECD on tarkastellut yli vuosikymmenen ajan yhteiskunnallisen kehityksen mittareita. Tarkoituksena on tutkia BKT-lukuja laajemmin asioita, joilla on vaikutusta ihmisten elämään.

Vuonna 2011 avattiin OECD:n paremman elämän indeksi: interaktiivinen internetsivu, josta ihmiset voivat katsoa, kuinka heidän maansa sijoittuu eri aihealueissa, kuten puhdas ilma, koulutus, tulot ja terveys. He voivat myös jakaa omia ajatuksiaan luomalla oman paremman elämän indeksinsä.

Yli viisi miljoonaa ihmistä 184 maasta on käynyt sivuilla ja lähes 100 000 on tehnyt ja jakanut oman paremman elämän indeksinsä OECD:lle. Palautteen myötä olemme määritelleet terveyden, tyytyväisyyden elämään ja koulutuksen hyvinvoinnin tärkeimmiksi osa-alueiksi maailmanlaajuisesti.

Mikä on sinulle tärkeintä?

Luo ja jaa oma paremman elämän indeksisi osoitteessa
www.oecdbetterlifeindex.org

OECD Better Life Index

TIETONURKKA

Tekstit ja tilastot ovat peräisin julkaisusta OECD (2015), *Economic Policy Reforms 2015: Going for Growth*, OECD Publishing

DOI: http://dx.doi.org/10.1787/growth-2015-en

Tavoitteena kasvu

Talous- ja rahoituskriisin seuraukset ovat yhä nähtävissä – maailmantalous on edelleen heikko ja sosiaalinen ahdinko on lisääntynyt, nuorten kärsiessä pahimmista ansionmenetyksistä ja kasvaneesta köyhyysriskistä. Lisäksi hallituksilla on yhä vastassaan pitkän aikavälin haasteita kuten väestön ikääntyminen ja ilmastonmuutos. Kuinka hallitukset voisivat tehdä rakennepoliittisia uudistuksia siten, että niillä vauhditettaisiin kasvua mutta ei kasvatettaisi eriarvoisuutta tai lisättäisi ympäristön pilaantumista?

Rahoituskriisi ja hitaana jatkuva elpyminen ovat heikentäneet useimpien kehittyneiden maiden kasvumahdollisuuksia, samalla kun monien kehittyvien talouksien kasvu on ollut hidastumassa. Lyhyen aikavälin poliittisiin haasteisiin kuuluvat sitkeästi korkeana pysyvä työttömyys, hidastuva tuottavuuden kasvu, julkisen sektorin suuri budjettialijäämä ja velka sekä rahoitusalan edelleen jatkuva haavoittuvuus. Kriisi on myös lisännyt sosiaalista ahdinkoa, sillä pienituloiset kotitaloudet ovat kärsineet pahoin, ja vakavimmat ansionmenetykset kohdistuvat nuoriin ja heidän köyhyysriskinsä on kasvussa. Pidemmän aikavälin haasteena on selviytyä väestön ikääntymisestä sekä yhä enemmän ammattitaitoa edellyttävän teknisen muutoksen vaikutuksesta tulonjaon epätasaisuuteen ja ympäristön pilaantumisen vaikutuksesta terveyteen ja tulevaan kasvuun. Vahvaa rakennepolitiikkaa tarvitaan, jotta moniin sekä kehittyneiden että kehittyvien maiden kohtaamiin lyhyen ja keskipitkän aikavälin haasteisiin voitaisiin puuttua.

"*Tavoitteena kasvu*" -raportissa annettavan kattavan arvioinnin avulla hallitukset voivat pohtia, kuinka politiikkauudistukset voisivat vaikuttaa kansalaisten hyvinvointiin, ja koota parhaiten tavoitteitaan vastaavia toimenpidepaketteja. Raportissa nostetaan esille ensisijaisia rakenneuudistustoimia, joilla reaalituloja ja työllisyyttä voidaan kasvattaa kehittyneissä ja suurimmissa kehittyvissä maissa. Ensisijaiset uudistustoimet kattavat hyödyke- ja työmarkkinoiden sääntelyn, koulutuksen, vero- ja etuusjärjestelmät, kauppaa ja sijoituksia koskevat säännöt ja innovaatiopolitiikan. "*Tavoitteena kasvu*" -viitekehys on auttanut osaltaan G20-maita kehittämään kasvustrategioita maiden yhdistetyn bruttokansantuotteen (BKT) nostamiseksi kahdella prosentilla, mikä on yksi tärkeimmistä G20:n vuonna 2014 asettamista politiikkatavoitteista kestävän ja tasapainoisen kasvun saavuttamiseksi.

"*Tavoitteena kasvu*" -raportin päähuomio kohdistuu aineellisen elintason parantamiseen keskipitkällä aikavälillä, mutta raportissa valaistaan myös vaihtoehtoisuutta ja vuorovaikutuksia muiden hyvinvoinnin tavoitteiden, kuten tulonjaon epätasaisuuden pienentämisen ja ympäristöön kohdistuvien paineiden lieventämisen suhteen. Siinä arvioidaan erityisesti tutkimustuloksia kasvua edistävien rakenneuudistusten vaikutuksesta palkkahajontaan ja kotitalouksien tulojen epätasaiseen jakautumiseen ja tutkitaan, ovatko BKT:n kasvua tukeneet politiikkatoimet viime vuosikymmeninä saattaneet myötävaikuttaa eriarvoisuuden lisääntymiseen. Raportissa tutkitaan myös talouskasvuun liittyviä ympäristöpaineita. Tähän liittyen käsitellään rakenneuudistusten ja ympäristöpolitiikan merkitystä ja esitetään tutkimustuloksia ympäristöpolitiikan suunnittelun tärkeydestä sekä sen vaikutuksesta tuottavuuden kasvuun. Tässä "*Tavoitteena kasvu*" –sarjan julkaisussa on myös erityisluku rakenneuudistusten suuntauksista 2000-luvun alusta lähtien.

Rakenneuudistusten edistyminen vuodesta 2013 lähtien

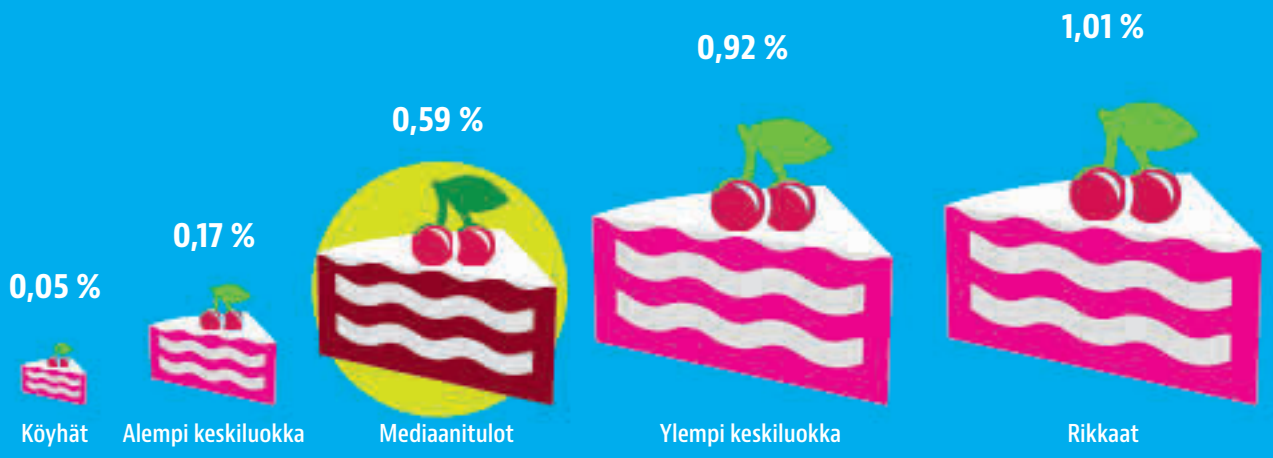
Rakenneuudistusten vauhti on hidastunut suurimmassa osassa kehittyneistä OECD-maista kahden viime vuoden aikana. Tämä seuraa kriisin jälkeistä merkittävää kiihtymistä, jota euroalueen velkamyllerrykseen liittyneet

Talouspolitiikan uudistukset: Tavoitteena kasvu

Eräitä tilastoja

Kasvu on jakautunut epätasaisesti

Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen keskimääräinen vuotuinen kasvu OECD-maissa vuosina 1995–2011 (%)

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933177441

Mahdolliset hyödyt siirtymisestä lähemmäksi politiikan parhaiden käytäntöjen soveltamista ovat huomattavia

Keskimääräiset OECD-maiden laajamittaisista uudistuksista saatavat mahdolliset bruttokansantuotteen lisäykset henkeä kohti

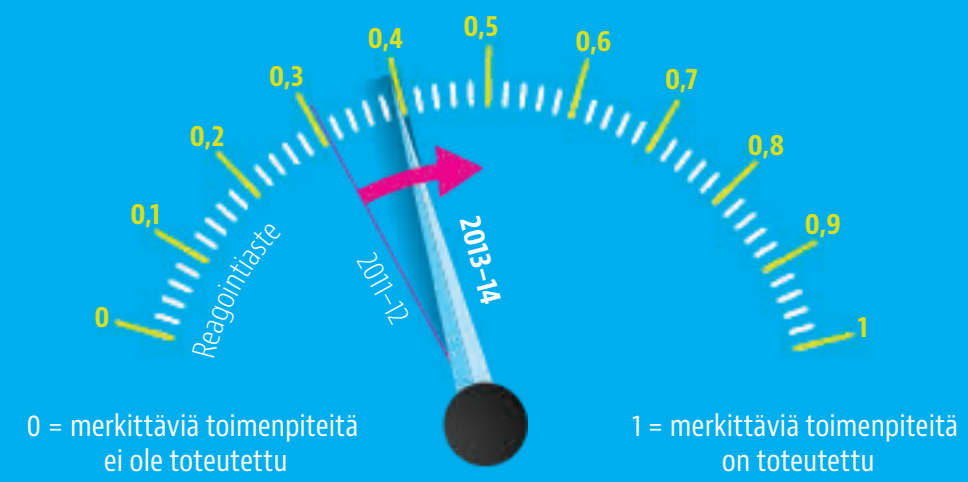
StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933177586

Uudistukset hidastuneet OECD-maissa mutta eivät muualla

Reagointi kasvun edistämistä koskeviin muutossuosituksiin

OECD

BRIICS-maat

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933177291

Kaaviot ovat peräisin julkaisusta OECD (02/201), Economic Policy Reforms 2015: Going for Growth, OECD Publishing
DOI: http://dx.doi.org/10.1787/growth-2015-en.

Tavoitteena kasvu

markkinapaineet osaltaan vauhdittivat. Uudistustoiminta on edelleen vilkasta, vaikkakin se on hidastunut Kreikassa, Irlannissa, Portugalissa ja Espanjassa, ja on Japanissa lisääntynyt. Se on edelleen suhteellisen heikkoa useimmissa Pohjoismaissa ja euroalueen ydinmaissa. OECD-maat ovat yleisesti asettaneet painopisteeksi koulutuksen ja aktiivisen työvoimapolitiikan, mikä on johdonmukaista, sillä osaamispääoma ja sitä täydentävä ammattitaitoinen työvoima ovat tärkeitä kasvun lähteitä. Tämä painopiste on valittu myös siksi, että on tiedostettu työttömyyden sitkeys heikon elpymisen oloissa. Uudistusten vauhti on kiihtynyt suurimmissa kehittyvissä maissa, mikä osoittaa tietoisuutta kasvun pullonkauloista ja rajoitteista sekä tarvetta vähentää haavoittuvuutta raaka-ainehintojen ja pääomavirtojen vaihteluille.

Uudistuksen uudet painopisteet

Työn tuottavuus on yhä pitkäaikaisen kasvun tärkein tekijä. Etusija pitäisi antaa uudistuksille, jotka pyrkivät kehittämään ammattitaitoa ja tietopääomaa. Koulutusjärjestelmien laadun ja osallistavuuden parantaminen tukevat tätä. Voimavarojen uudelleenkohdentaminen on sopeutumistilanteessa avain suuremman kasvun saavuttamiseen. Hallitusten on parannettava kilpailuun ja innovaatiotoimintaan liittyviä politiikka-asetelmia, jotta uusien yritysten olisi helpompi päästä markkinoille ja jotta pääoma ja työvoima voitaisiin kohdentaa sujuvasti uudelleen tuottavimmille yrityksille ja aloille. Eteläisissä euroalueen maissa tarvitaan erityisesti palveluihin kohdistuvia hyödykemarkkinauudistuksia, jotta työmarkkinoilla viime vuosina toteutettujen uudistusten hyödyistä voidaan nauttia. Kasvusta voidaan tehdä osallistavampaa poistamalla aliedustetuilta ryhmiltä kuten naisilta, nuorilta, matalan osaamistason työntekijöiltä ja vanhemmilta työntekijöiltä esteitä suurempaan työllisyyteen ja työmarkkinoille osallistumiseen. Työllisyyttä voitaisiin lisätä ja osallistavuutta edistää kannustamalla nopeampaan uusiin työpaikkoihin hakeutumiseen ja varmistamalla, että työntekijät voivat parantaa taitojaan.

Kasvua edistävät rakenneuudistukset ja tulonjako

Kasvua edistävä politiikka, joka kasvattaa BKT:tä lisäämällä tuottavuutta, saattaa joskus myötävaikuttaa teknologian aiheuttamaan eriarvoisuuteen. Esimerkiksi uudistukset, jotka tehostavat innovaatiotoimintaa, voivat lisätä palkkahajontaa työntekijöiden kesken. Myös muu työmarkkinoille osallistumista ja työpaikkojen luomista edistävä politiikka lisää palkkahajontaa. Koska se kuitenkin myötävaikuttaa työllisyyden lisääntymiseen – eikä vähiten matalan osaamistason työntekijöiden osalta – tällaisilla uudistuksilla on neutraali vaikutus kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen hajontaan. Koska monissa maissa on tarvetta puuttua kasvavaan eriarvoisuuteen ja vaikeuksiin, hallitusten tulisi antaa etusija kasvupaketeille, jotka auttavat edistämään oikeudenmukaisuutta ja osallistavuutta. Erityisen tärkeää on nostaa matalan osaamistason työntekijöiden ansaintapotentiaalia ja helpottaa naisten pääsyä työmarkkinoille.

Kasvua edistävät rakenneuudistukset, ympäristö ja ympäristöpolitiikka

Talouskasvu lisää tavallisesti ympäristöön kohdistuvia paineita. Lisäksi kasvun ja ympäristön suhteeseen vaikuttaa sekä ympäristöpolitiikka että rakennepoliittinen kehys, jossa sitä toteutetaan.

Eräät kasvua edistävät uudistukset, esimerkiksi ympäristöverojen nostaminen, tiemaksujen käyttöönotto tai haitallisten tukien poistaminen, voivat olla hyväksi ympäristölle. Toiset uudistukset lisäävät ympäristöpolitiikan tehokkuutta. Oikeusvaltioperiaatteen vahvistaminen ja kilpailupolitiikan parantaminen tekevät näin. Teknologisten valintojen suhteen joustava ja neutraali ympäristöpolitiikka, joka pitää kilpailuesteet mahdollisimman pieninä, voi tehokkaasti suojella ympäristöä aiheuttamatta merkittävää vahinkoa koko kansantalouden tuottavuudelle.

Uudistusten suunnat vuodesta 2005 lähtien

Ensimmäisestä, vuoden 2005 "*Tavoitteena kasvu*" -julkaisusta lähtien rakenneuudistusten vauhti on pysynyt keskimäärin lähes vakiona OECD-maissa lukuun ottamatta kriisin jälkiseurauksena ilmennyttä merkittävää kiihtymistä. Uudistustoimet ovat saaneet aikaan merkittävää edistystä eräillä politiikan aloilla. Näin on käynyt hyödykemarkkinoiden sääntelyn, eläkejärjestelmien kehittämisen ja työttömyysturvaohjelmien kohdalla. Kokonaisuudessaan 2000-luvun alusta lähtien toimeenpannut rakenneuudistukset ovat kohottaneet henkeä kohti lasketun potentiaalisen BKT:n tasoa keskimäärin viidellä prosentilla kaikissa maissa yhteensä, suurimman osan hyödyistä syntyessä korkeammasta tuottavuudesta. Lisäuudistukset kohti nykyistä parasta käytäntöä voisivat nostaa henkeä kohti lasketun BKT:n pitkäaikaista tasoa keskimäärin kymmenellä prosentilla OECD-maissa yhteensä. Tämä vastaa noin 3 000 dollarin keskimääräistä hyötyä henkilöä kohti.

TIETOPANKKI

- *OECD Factbook 2014: Economic, Environmental and Social Statistics*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/factbook-2014-en
- *OECD Economic Surveys*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/16097513
- *OECD Economic Outlook*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/16097408

TIETONURKKA

Tekstit ja tilastot ovat peräisin julkaisusta OECD (2014), *OECD Employment Outlook 2014*, OECD Publishing

DOI: http://dx.doi.org/10.1787/empl_outlook-2014-en

Luodaan enemmän ja parempia työpaikkoja

Huolimatta työllisyyden kääntymisestä kasvuun työttömyysaste on monissa OECD-maissa selvästi korkeampi kuin ennen kriisiä. Joissakin maissa korkea työttömyys on johtanut rakenteelliseen työttömyyteen, joka ei välttämättä häviä talouskasvun elpymisen myötä. Monen työpaikkansa säilyttäneen työntekijän reaalipalkka on kriisin takia noussut hitaammin tai jopa laskenut. Politiikkojen tulisi edistää työpaikkojen määrää ja laatua erityisesti nuorten, pitkäaikaistyöttömien ja määräaikaisilla sopimuksilla työskentelevien kohdalla.

Työmarkkinoiden elpyminen OECD-alueella on yhä kesken

Huolimatta työllisyyden kääntymisestä kasvuun on työttömyysaste monissa OECD-maissa selvästi korkeampi kuin ennen kriisiä. Työttömyyden tasossa on odotettavissa vaatimatonta laskua loppuvuoden 2014 ja vuoden 2015 aikana. Pitkään jatkunut korkea työttömyys on johtanut joissakin maissa rakenteellisen työttömyyden kasvuun, joka ei välttämättä käänny automaattisesti laskuun talouskasvun kohentuessa. Työttömyys on heikentänyt inhimillistä pääomaa ja työnhakumotivaatiota erityisesti pitkäaikaistyöttömien keskuudessa. Vuoden 2013 viimeisellä neljänneksellä koko OECD-alueella 16,3 miljoonaa ihmistä – useampi kuin joka kolmas työtön – oli ollut työttömänä vähintään 12 kuukautta. Määrä on lähes kaksinkertaistunut vuodesta 2007. Tämän kehityksen valossa kysynnän tukemisen pitäisi olla edelleen tärkeä poliittinen päämäärä siellä, missä elpyminen ei ole ollut kovin voimakasta. Lisäksi tarvitaan vahvistettuja toimenpiteitä rakenteellisen työttömyyden taltuttamiseksi. Pitkäaikaistyöttömille suunnatut työllisyys- ja koulutustoimenpiteet tulisi nostaa etusijalle, koska heidän työllistymiselleen on tyypillisesti merkittäviä esteitä ja he todennäköisimmin poistuvat työvoimasta.

Reaalipalkkojen kasvu on hidastunut huomattavasti

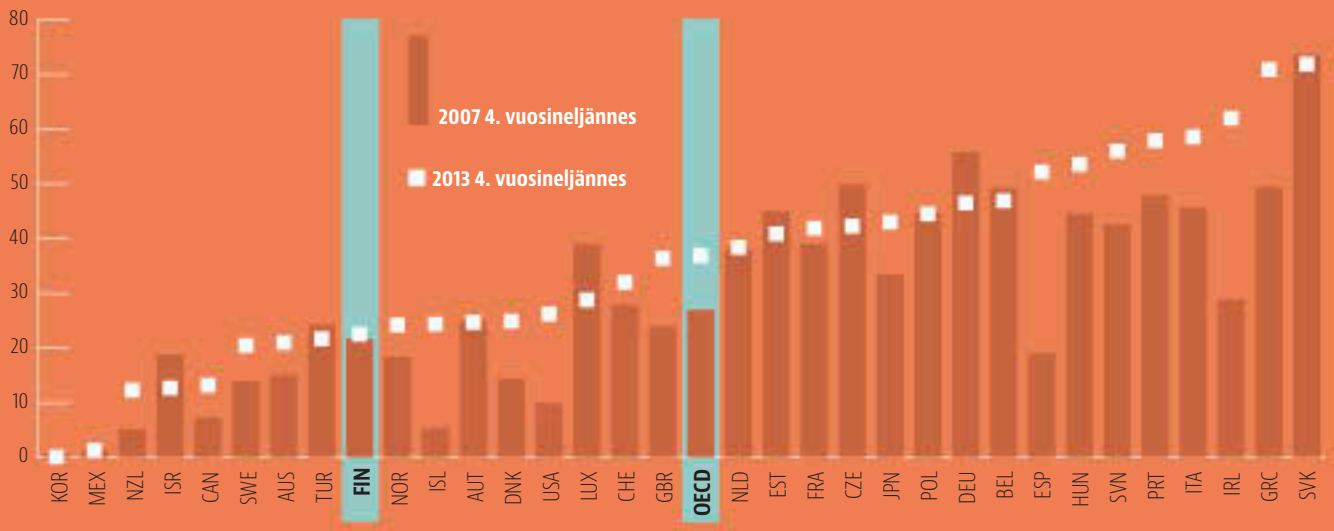
Monen työpaikkansa säilyttäneen työntekijän reaalipalkan nousu on kriisin takia hidastunut tai palkka on jopa laskenut. Pitkäaikainen korkea työttömyys on monissa OECD-maissa hidastanut reaalipalkkojen kasvua huomattavasti. Monissa maissa, erityisesti euroalueella, tämä on pitänyt yksikkötyökustannukset kurissa ja siten tukenut ulkoista kilpailukykyä. Lisämuutokset palkkoihin, erityisesti matalan inflaation oloissa, vaatisivat kivuliaita palkkojen leikkauksia ja voisivat lisätä työssäkäyvien köyhien määrää. Kilpailukyvyn, kasvun ja työpaikkojen luomisen edistämiseen tarvitaan laaja joukko erilaisia politiikkatoimia. Viisaan, elpymistä tukevan makrotalouspolitiikan lisäksi tarvittavia toimia ovat: uudistukset kilpailun lisäämiseksi hyödyke- ja palvelumarkkinoilla, työnsä menettäneiden tukeminen siirtymisessä uudelle alalle sekä matalapalkkaisten työntekijöiden toimeentulon tukeminen.

OECD:n työllisyyskatsaus

Eräitä tilastoja

Pitkäaikaistyöttömyys on jatkuvasti korkealla

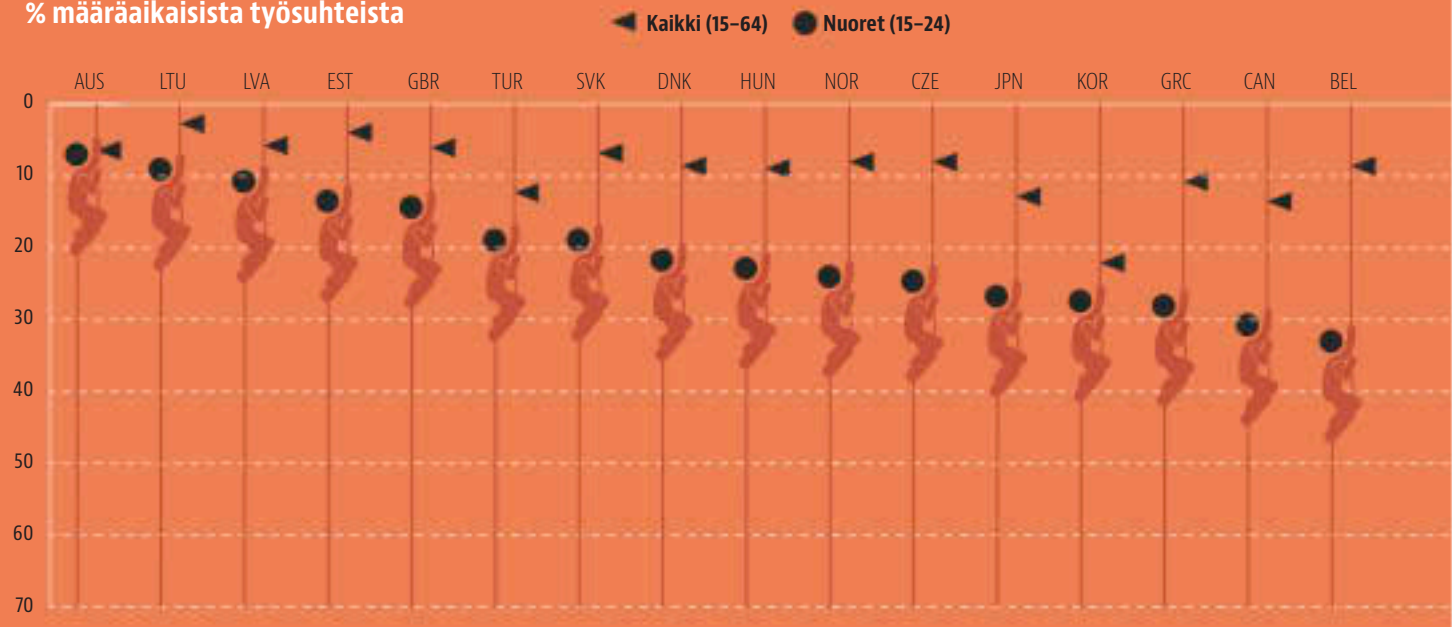
Pitkäaikaistyöttömien (vuoden tai enemmän työttömänä) määrä prosentteina kaikista työttömistä

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933131880

Nuoret ovat todennäköisemmin määräaikaisissa työsuhteissa, 2011–2012

% määräaikaisista työsuhteista

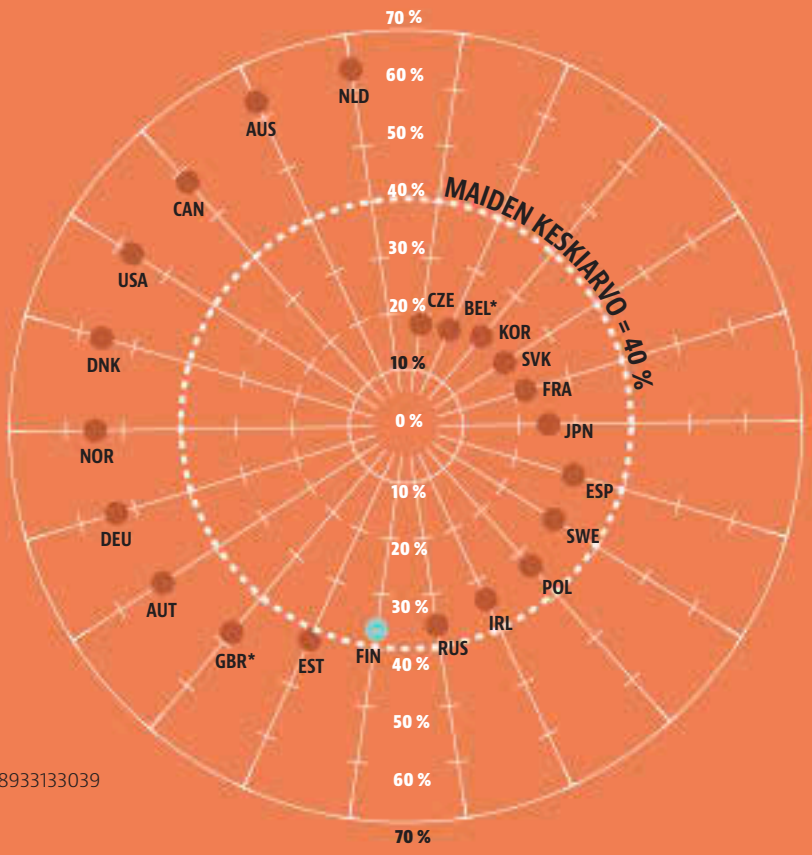

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933132640

Työn ja opiskelun yhdistävien nuorten (16–29) osuus

% kaikista opiskelijoista

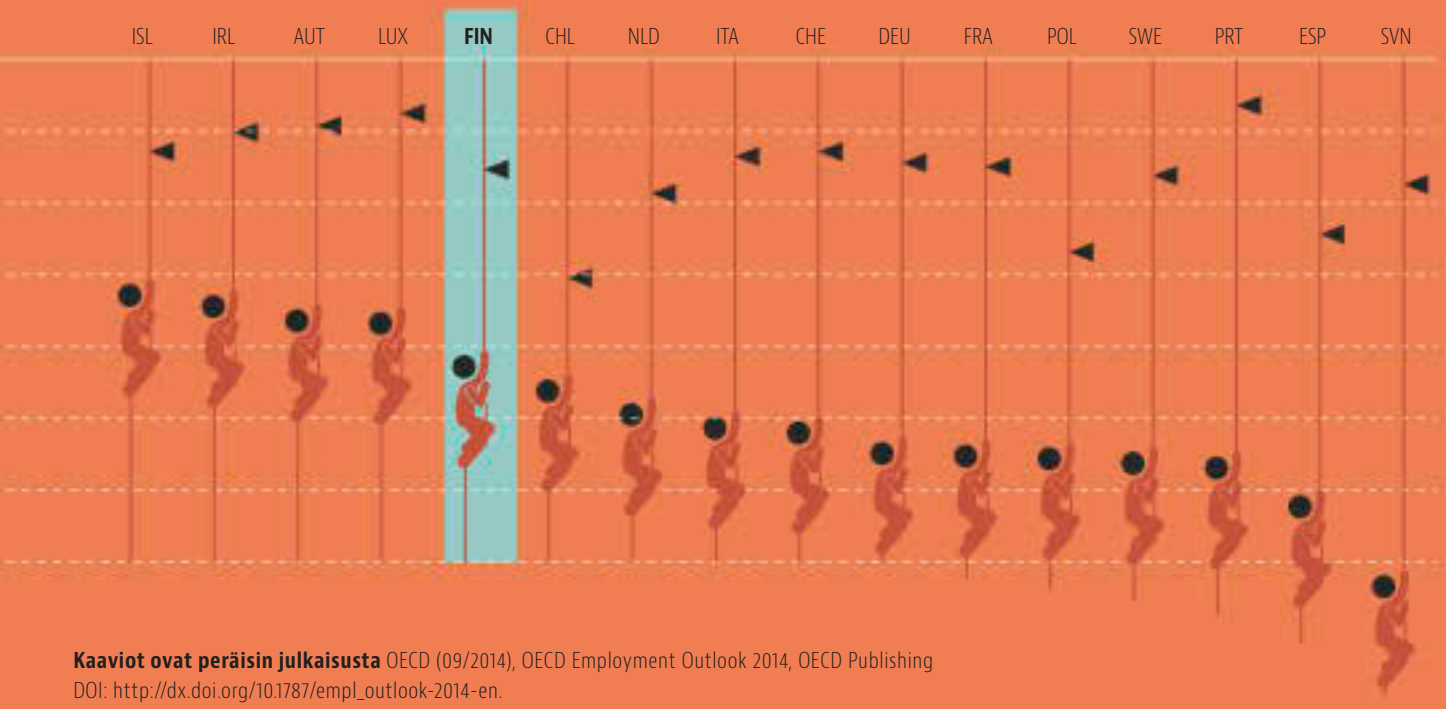

*BEL = Flanderi, *GBR = Englanti ja Pohjois-Irlanti

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933133039

ISO-KOODIT

AUS	Australia	CZE	Tšekin tasavalta	DEU	Saksa	ITA	Italia	LTU	Liettua	NOR	Norja	SVN	Slovenia	GBR	Yhdistynyt kuningaskunta
AUT	Itävalta	DNK	Tanska	GRC	Kreikka	ISR	Israel	LUX	Luxemburg	POL	Puola	ESP	Espanja	USA	Yhdysvallat
BEL	Belgia	EST	Viro	HUN	Unkari	JPN	Japani	MEX	Meksiko	PRT	Portugali	SWE	Ruotsi		
CAN	Kanada	FIN	Suomi	ISL	Islanti	KOR	Korea	NLD	Alankomaat	RUS	Venäjän federaatio	CHE	Sveitsi		
CHL	Chile	FRA	Ranska	IRL	Irlanti	LVA	Latvia	NZL	Uusi-Seelanti	SVK	Slovakian tasavalta	TUR	Turkki		

Kaaviot ovat peräisin julkaisusta OECD (09/2014), OECD Employment Outlook 2014, OECD Publishing
DOI: http://dx.doi.org/10.1787/empl_outlook-2014-en.

Luodaan enemmän ja parempia työpaikkoja

Parempaa työn laatua olisi edistettävä

Työmarkkinoiden toimivuutta tulee arvioida sekä työmahdollisuuksien määrän että niiden laadun perusteella. Politiikan tulisi siis tavoitella enemmän ja parempia työpaikkoja. Työn laadun mittaamiseksi on kehitetty uusi politiikkakehikko, jonka kolme ulottuvuutta ovat: tulojen taso ja jakauma, työmarkkinaturva ja työympäristön laatu. Maiden välillä on suuria eroja kaikilla näillä ulottuvuuksilla, mutta työn laadun ja määrän välillä ei näytä olevan tarvetta valita: jotkut maat suoriutuvat hyvin molemmissa. Myös maiden sisällä sosioekonomisten ryhmien välillä on merkittäviä eroja työn laadussa. Haitat näyttävät kasaantuvan nuorten, matalasti koulutettujen työntekijöiden ja määräaikaista työtä tekevien kohdalle. Sitä vastoin korkeasti koulutetuille työntekijöille on tarjolla paitsi enemmän myös laadukkaampia töitä. Tulojen taso ja jakauma riippuvat kasvua edistävän politiikan roolista, koulutuksen saatavuudesta ja laadusta, palkkojen sopimisen instituutioista (esim. minimipalkka, keskitetyt sopimusneuvottelut) sekä vero- ja tukijärjestelmien rakenteesta. Työmarkkinaturva riippuu työsuhdeturvan, työttömyyskorvausjärjestelmän (työttömyyskorvaus ja eroraha) ja aktiivisen työvoimapolitiikan vuorovaikutuksesta. Työympäristön laatua määrittävät suurelta osin työhön liittyviä terveysongelmia estävien, työterveyttä ja -turvallisuutta koskevien säädösten tehokkuus, mutta myös yhteiskunnallinen vuoropuhelu ja työnantajan yhteiskunnallisen vastuun taso.

Liiallinen tukeutuminen määräaikaisiin työntekijöihin on haitallista sekä yksilöille että taloudelle

Epäsäännöllinen työ – jollaiseksi luetaan kaikki työ, jolle ei ole vakituista tai toistaiseksi voimassa olevaa sopimusta – voi tarjota työnantajille joustavuutta työvoimansa mitoittamisessa muuttuvaan taloudelliseen tilanteeseen. Se voi olla myös vapaaehtoinen valinta työntekijöille, jotka pitävät tämänkaltaisiin sopimuksiin liittyvästä joustavuudesta. Epäsäännöllisten sopimusten laajalla käytöllä voi kuitenkin olla haitallinen vaikutus sekä oikeudenmukaisuuteen että tehokkuuteen. Näillä sopimuksilla työskentelevien työntekijöiden työpaikat ovat usein epävarmempia kuin vakituisilla sopimuksilla työskentelevien työpaikat. Yrityksillä on tapana sijoittaa vähemmän epäsäännöllisiin työntekijöihin, mikä vuorostaan voi heikentää tuottavuutta ja henkisen pääoman kehitystä. Maailmanlaajuista finanssikriisiä edeltäneiden kahden vuosikymmenen aikana epäsäännöllinen työ lisääntyi monissa maissa, kun hallitukset tavoittelivat joustavuutta työmarkkinoilla pääasiassa höllentämällä epäsäännöllisten sopimusten sääntelyä, samalla säilyttäen suhteellisesti tiukemmat säännöt vakituisille sopimuksille. Mahdollinen politiikkatoimi, jolla voidaan pienentää kuilua työmarkkinoilla vakituisten ja muiden kuin vakituisten työntekijöiden välillä, on määräaikaisten sopimusten tiukempi sääntely samalla kun höllennetään vakituisten työntekijöiden irtisanomisen sääntelyä. Pidemmälle vietynä ratkaisuna eri sopimusten irtisanomiskustannusten eroja voidaan pienentää ottamalla käyttöön yksi tai yhtenäistetty palvelussuhde. Jokainen näistä vaihtoehdoista edellyttää toimeenpanovaikeuksien voittamista sekä täydentäviä uudistuksia ollakseen tehokkaita.

Sekä tutkinnolla että osaamisella on merkitystä työmarkkinoille sijoittumisessa niin työuran alussa kuin sen jälkeenkin.

OECD:n kansainvälisestä aikuisten osaamistutkimuksesta PIAAC:stä saadaan uutta tietoa tutkintojen ja osaamisen vaikutuksesta nuorten 16–29-vuotiaiden työmarkkinoille sijoittumisen kahteen avaintekijään: riskiin olla työmarkkinoiden ja koulutuksen ulkopuolella sekä työssäkäyvien tuntipalkkaan. Tulokset korostavat, että erityisen tärkeää on korkean koulutustason edistäminen, mutta myös luku- ja kirjoitustaidon, laskutaidon ja ongelmanratkaisutaitojen kehittäminen sekä opiskelualan valintatilanteessa nuorille saatavilla olevan tiedon parantaminen. Myös sekä työkokemuksella että yleisillä taidoilla on positiivinen vaikutus palkkaan uran alussa. Useissa maissa kuitenkin vain harvat nuoret näyttävät yhdistävän työn ja opiskelun, ja useimmat työssäkäyvät opiskelijat työskentelevät työn koulutukseen yhdistävien, ammatillisen koulutuksen tai oppisopimuskoulutuksen kaltaisten, virallisten ohjelmien ulkopuolella. Tämä viittaa siihen, että jotta opiskelijat voidaan tutustuttaa lähemmin työmarkkinoihin ei riitä, että ammatillisen koulutuksen ja oppisopimuskoulutuksen työhön perustuvia moduuleita laajennetaan, vaan on vahvistettava myös menetelmiä, jotka helpottavat kaikkien opiskelijoiden työkokemuksen kartuttamista. Tällaisia menetelmiä voisivat olla osa-aikaisten työntekijöiden palkkaamisen esteiden poistaminen ja mahdollisesti enintään tietyn tuntimäärän työskenteleville opiskelijoille tarjottavat verokannustimet.

TIETOPANKKI

- *OECD Employment and Labour Market Statistics*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/lfs-data-en
- *Taxing Wages 2013*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/tax_wages-2013-en
- *OECD Economic Outlook, Volume 2014 Issue 1*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/eco_outlook-v2014-1-en

TIETONURKKA

Tekstit ja tilastot ovat peräisin julkaisusta OECD (2014), *Society at a Glance 2014: OECD Social Indicators*, OECD Publishing

DOI: http://dx.doi.org/10.1787/soc_glance-2014-en

Talouskriisistä sosiaaliseen kriisiin

Työttömyys ja tulojen menetys heikentävät sosiaalisia oloja monissa OECD-maissa. Julkisen talouden vakauttaminen rajoittaa hallitusten kykyä vastata haasteisiin. Sosiaalimenojen leikkaukset voivat kuitenkin vaikeuttaa heikoimmassa asemassa olevien tilannetta ja synnyttää ongelmia myöhemmin. Suojatakseen sosiaalipolitiikkaa kriiseiltä ja ylläpitääkseen tehokasta tukea koko suhdanteen ajan hallitusten on katsottava välitöntä tilannetta pidemmälle ja varauduttava tulevaisuuteen.

Yli viisi vuotta talouskriisin jälkeen korkea työttömyysaste ja suuret tulonmenetykset ovat heikentäneet sosiaalisia oloja monissa OECD-maissa. Julkisen talouden vakauttaminen rajoittaa hallitusten kykyä vastata näihin haasteisiin. Sosiaalimenojen leikkaaminen uhkaa kuitenkin lisätä haavoittuvimpien ryhmien vaikeuksia ja aiheuttaa ongelmia tulevaisuudessa. OECD-maat voivat vastata näihin haasteisiin tehokkaasti ainoastaan hyvin suunnitellulla ja riittävästi resurssoidulla politiikalla. Tärkeimmät kehittyvät taloudet ovat säästyneet kriisin pahimmilta vaikutuksilta, mutta kohtaavat toisenlaisia haasteita. OECD-maiden kokemus on kuitenkin kehittyville talouksille hyödyllistä, kun ne jatkavat sosiaaliturvajärjestelmiensä kehittämistä ja suojaamista kriisiltä.

Talouskriisiä on seurannut sosiaalinen kriisi

Vuosien 2007–2008 taloudelliset mullistukset aiheuttivat talous- ja finanssikriisin lisäksi myös sosiaalisen kriisin. Vaikutus työllisyysnäkymiin, tuloihin ja asumisjärjestelyihin on mittava maissa, joissa laskukausi oli vakavin ja pisin. Noin 48 miljoonaa ihmistä hakee töitä OECD-maissa – 15 miljoonaa enemmän kuin syyskuussa 2007 – ja miljoonat muut ovat taloudellisissa vaikeuksissa. Kreikassa, Irlannissa ja Espanjassa on kaksinkertaistunut niiden henkilöiden määrä, joiden taloudessa kukaan ei saa palkkatuloja. Lujimmilla ovat pienituloiset ryhmät sekä nuoret ja lapsiperheet.

Sosiaaliset seuraukset voivat kestää vuosia

Samalla kun kotitalouksiin kohdistuu paineita ja sosiaalitukiin kohdennettavia määrärahoja tarkastellaan kriittisesti, yhä useammat ihmiset kertovat olevansa tyytymättömiä elämäänsä ja luottamus hallituksiin on romahtanut. Näkyvissä on myös merkkejä siitä, että kriisi tulee varjostamaan ihmisten hyvinvointia pitkälle tulevaisuuteen. Jotkut kriisin sosiaalisista vaikutuksista esimerkiksi perheen perustamiseen, syntyvyyteen ja terveyteen, huomataan vasta pitkällä aikavälillä. Syntyvyys on edelleen laskenut kriisin alettua, mikä lisää ikääntymisen väestönkehitykselle ja julkiselle taloudelle aiheuttamia haasteita. Perheet ovat myös vähentäneet kulutustaan perustarpeisiin, mukaan lukien ruokaan, mikä vaarantaa heidän tämänhetkisen ja tulevaisuuden hyvinvointinsa. Pidemmän aikavälin vaikutuksia väestön terveyteen on vielä liian aikaista määritellä, mutta työttömyyden ja taloudellisten vaikeuksien tiedetään lisäävän terveysongelmia, psyykkiset häiriöt mukaan lukien.

Panostamalla nyt voidaan välttää kustannusten nousua tulevaisuudessa

Lyhyen tähtäimen säästöt saattavat merkitä paljon suurempia kustannuksia tulevaisuudessa, ja hallitusten tulisi priorisoida investointien rahoittamista. Tämänhetkiset terveydenhuoltokulujen leikkaukset eivät saa aiheuttaa

OECD:n yhteiskunnallinen katsaus

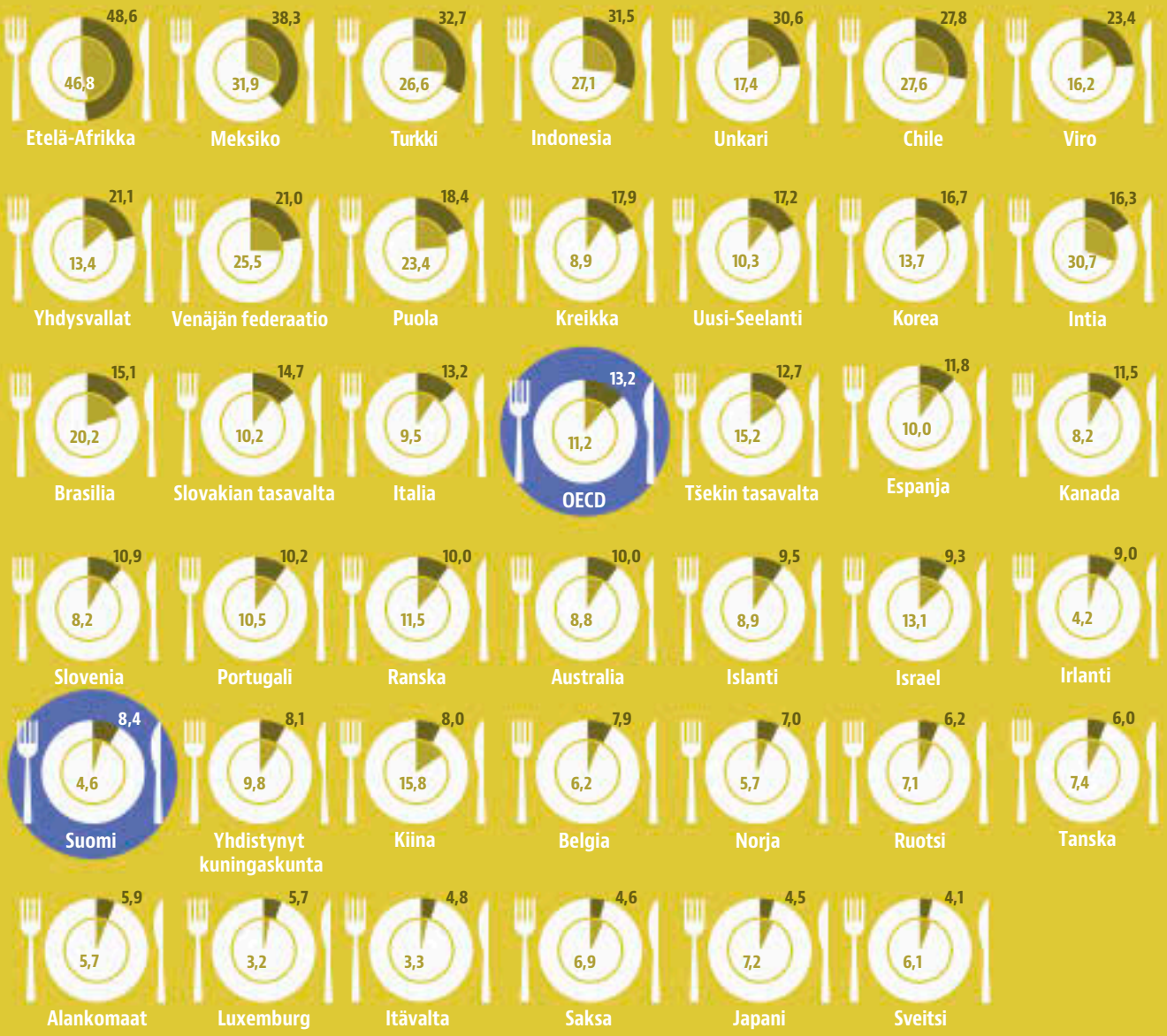
Eräitä tilastoja

Epävarmuus ruoasta kasvaa

"Onko viimeisten 12 kk:n aikana ollut aikoja, jolloin sinulla ei ole ollut tarpeeksi rahaa ruoan ostamiseen?"

% kyllä-vastauksia 2011/2012 2006/2007

Suurimmasta pienimpään, 2011/2012

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888932965991

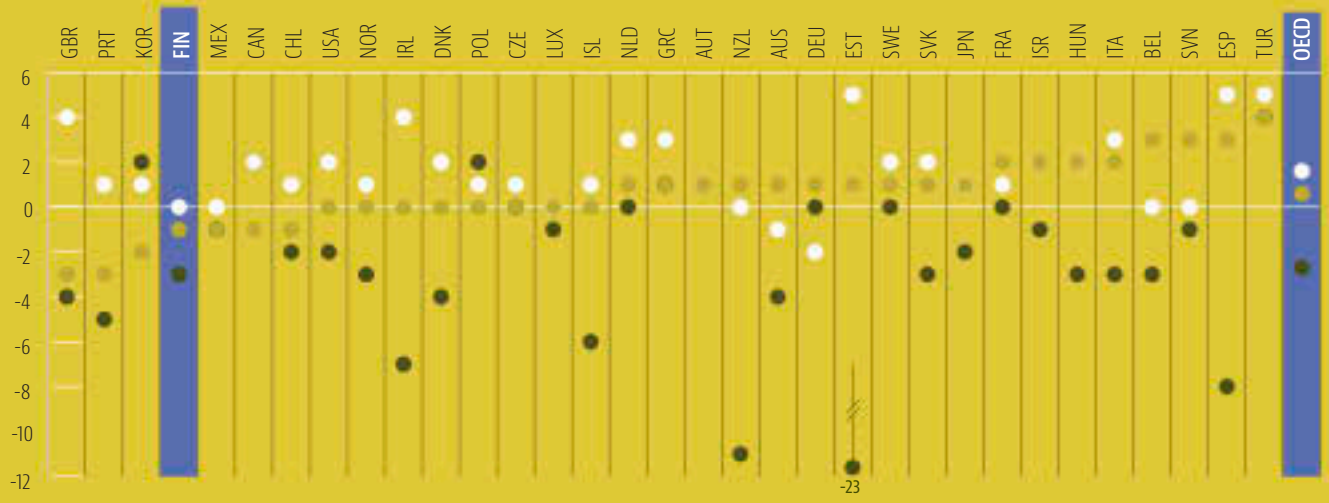
Lasten ja nuorten köyhyys lisääntyi, vanhemman väestön väheni

%-yksikön muutos suhteellisessa köyhyydessä vuosien 2007 ja 2010 välillä ikäluokittain

Alhaisimmasta korkeimpaan lasten osalta jaoteltuna

Lapset (0–17) · Nuoret (18–25) · Vanhempi väestö (yli 65)

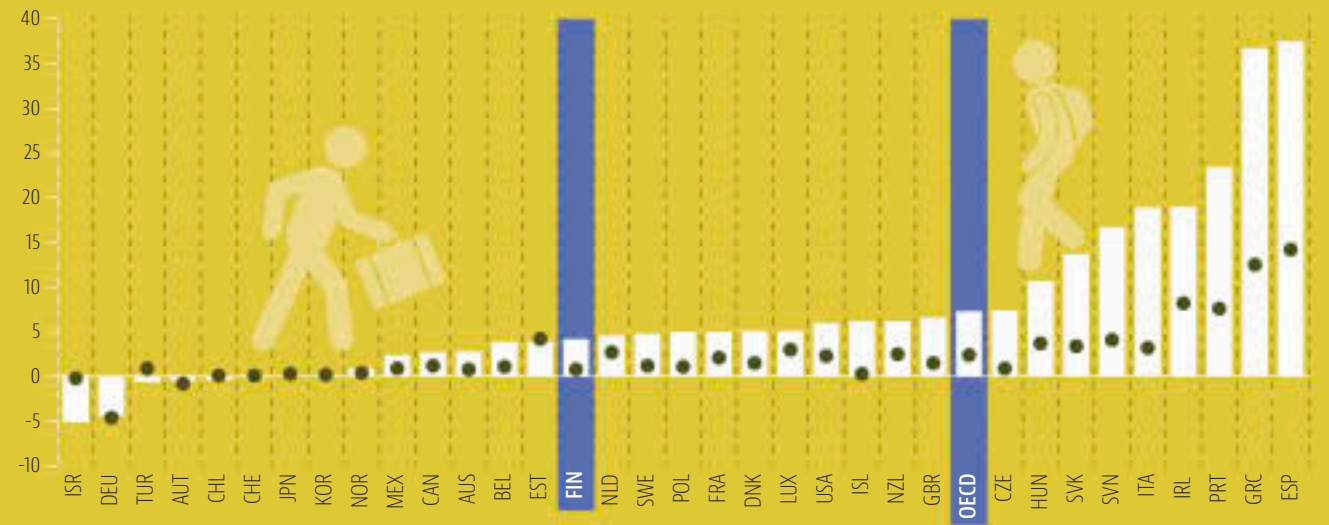

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888932966485

Työttömyys iski useimmissa maissa pahiten nuoriin

%-yksikön muutos työttömyysasteessa vuosien 2007 ja Q2 2013 välillä

Vanhempi väestö (55–64) · Nuoret (15–24)

ISO-koodit

AUS Australia
AUT Itävalta
BEL Belgia
BRA Brasilia
CAN Kanada
CHL Chile
CHN Kiina
CZE Tšekin tasavalta
DNK Tanska
EST Viro
FIN Suomi
FRA Ranska
DEU Saksa
GRC Kreikka
HUN Unkari
ISL Islanti
IND Intia
IDN Indonesia
IRL Irlanti
ISR Israel
ITA Italia
JPN Japani
KOR Korea
LUX Luxemburg
MEX Meksiko
NLD Alankomaat
NZL Uusi-Seelanti
NOR Norja
POL Puola
PRT Portugali
RUS Venäjän federaatio
ZAF Etelä-Afrikka
SVK Slovakian tasavalta
SVN Slovenia
ESP Espanja
SWE Ruotsi
CHE Sveitsi
TUR Turkki
GBR Yhdistynyt kuningaskunta
USA Yhdysvallat

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888932966390

Kaaviot ovat peräisin julkaisusta OECD (03/2014), Society at a Glance 2014: OECD Social Indicators, OECD Publishing
DOI: http://dx.doi.org/10.1787/soc_glance-2014-en

Talouskriisistä sosiaaliseen kriisiin

terveydenhuollon tarpeiden kasvua tulevaisuudessa. Erityisen lujilla olevien maiden tulisi turvata laadukkaat palvelut lapsille ja estää koulunsa päättävien syrjäytyminen työmarkkinoilla.

Heikoimmat ryhmät tarvitsevat tukea nyt

Jotta sosiaaliset investoinnit olisivat tehokkaita, ne tulee toteuttaa riittävänä tukena köyhimmille. Heikoimmassa asemassa olevien ryhmien tukien ylläpitämisen ja vahvistamisen tulee pysyä tärkeänä osana taloudellisen ja sosiaalisen elpymisen strategiaa. Hallitusten täytyy ajoittaa ja suunnitella mahdolliset julkisen talouden vakauttamiseen liittyvät toimenpiteet tämän huomioiden, sillä toimenpiteiden tulonjakovaikutukset voivat vaihdella paljon: pienituloiset saattavat esimerkiksi kärsiä enemmän menojen leikkauksista kuin veronkorotuksista.

Vara työttömyysmenojen leikkauksiin on rajoitettu

Heikkojen työmarkkinoiden vuoksi työttömyyskorvauksiin, sosiaalitukiin ja aktiivisiin työmarkkinaohjelmiin käytettävien menojen leikkauksiin ei juurikaan ole varaa. Säästöt tulisi toteuttaa elpymisvauhdin mukaisesti niillä alueilla, joilla säästöjä voidaan tehdä. Erityisesti turvaverkkona toimivat kohdennetut etuudet ovat prioriteetti maissa, joissa tällaisia tukia ei ole, ne ovat vaikeasti saatavilla tai pitkäaikaistyöttömyys ehdyttää työttömyystuen. Sosiaalisten tulonsiirtojen, kuten asumistukien ja lapsilisien/perheavustusten lineaarisia leikkauksia tulisi välttää, sillä nämä maksut ovat vähävaraisille työssäkäyville perheille ja yksinhuoltajille usein tärkeä tuki.

Kohdentaminen voi tuottaa säästöjä samalla kun heikompia suojataan

Tehokkaampi kohdentaminen voi tuottaa merkittäviä säästöjä samalla kun haavoittuvimpia ryhmiä suojataan. Erityisesti terveydenhuollon uudistuksissa tulisi priorisoida heikoimpien suojelemista. Kohdentamisen hienosäätö on kuitenkin tarpeen, jotta työnhakua ehkäisevien kannustinloukkujen luominen vältettäisiin. Esimerkiksi työttömät henkilöt, jotka ovat juuri aloittamassa työnteon, saattavat kärsiä tappioita tai hyötyä hyvin vähän vaihtaessaan etuudet palkkaan.

Perheiden ponnistelujen tukeminen vastoinkäymisistä selviytymisessä

Monet seikat tukevat sellaista valtiontukea, joka hyödyntää ja täydentää – korvaamisen sijasta – kotitalouksien omaa kykyä selviytyä vastoinkäymisistä. Tässä valossa on erityisen tärkeää tarjota tehokasta työllisyystukea, vaikka se merkitsee kasvavia menoja aktiiviseen sosiaalipolitiikkaan lyhyellä tähtäimellä. Työmarkkinoiden aktivointi ja työssä käyvien tuet tulisi pitää kohtuullisella tasolla. Kun suuri määrä kotitalouksia on ilman työtä, poliittisten ponnistelujen on keskityttävä takaamaan, että kotitaloudet hyötyvät nopeasti heti työmarkkinaolosuhteiden parantuessa. Toimiakseen mahdollisimman tehokkaasti työhön liittyviä tukia ja kannustimia ei esimerkiksi tulisi rajoittaa yksittäisiin työnhakijoihin, vaan ne tulisi asettaa saataville myös työssä käymättömille kumppaneille.

Hallitusten tulee varautua seuraavaan kriisiin

Suojatakseen sosiaalipolitiikkaa kriisiltä ja ylläpitääkseen tehokasta tukea koko suhdanteen ajan hallitusten on katsottava viimeaikaista taantumaa pidemmälle. Ensiksikin on löydettävä keinoja säästöjen tekemiseksi nousukausien aikana sen varmistamiseksi, että nousevat kustannukset voidaan hoitaa taantumien aikana. Menojen suhteen hallitusten pitäisi linkittää tuki vahvemmin työmarkkinaolosuhteisiin esimerkiksi vähentämällä etuuksiin liittyviä kustannuksia uskottavalla tavalla elpymisen aikana ja siirtämällä resursseja etuuksista aktiiviseen työmarkkinapolitiikkaan. Tulojen suhteen pitäisi pyrkiä laajentamaan veropohjaa, tukeutua vähemmän työn verotukseen ja säätää verotusta siten, että huomioidaan kasvava tuloeriarvoisuus. Toiseksi hallitusten tulee jatkaa ennen kriisiä aloitettuja sosiaaliturvajärjestelmän rakenneuudistuksia. Kriisi on kasvattanut niiden tarvetta. Esimerkiksi eläkkeet uhkaavat jäädä pieniksi pitkien työttömyysjaksojen vuoksi. Terveydenhuollon alueella suositaan rakenneuudistuksia, jotka karsivat tarpeettomia palveluita ja kasvattavat tehokkuutta heikoimmassa asemassa olevien väestöryhmien terveydenhuoltopalvelujen käyttöä rajoittavien, kohdistamattomien leikkausten sijaan.

TIETOPANKKI

- *OECD Income Distribution Database*
  DOI : http://dx.doi.org/10.1787/data-00654-en
- *How's Life? 2013: Measuring Well-being*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/9789264201392-en
- *Health at a Glance 2013: OECD Indicators*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/health_glance-2013-en

OECD:N MAAILMANLAAJUINEN PARLAMENTAARINEN VERKOSTO

Yhdistää lainsäätäjät

Tuo OECD:n analyysit ja tiedot parlamentteihin

Edistää paremman elämän käytäntöjä

Lisätietoja:
www.oecd.org/parliamentarians

Tai lähetä sähköpostia
parliamentarians@oecd.org

OECD
BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES

OECD Better Life Initiative

Hyvinvointi Suomessa

Suomi suoriutuu hyvin monilla hyvinvoinnin mittareilla arvioituna. Se sijoittuu kärkimaiden joukkoon monilla paremman elämän indeksin aloilla.

Vaikka rahalla ei saa onnea, on sillä tärkeä rooli tavoiteltaessa parempaa elämänlaatua. Suomessa **keskimääräinen kotitalouksien käytettävissä oleva tulo asukasta kohti on 26 904 USD vuodessa**, mikä on enemmän kuin OECD:n keskiarvo 23 938 USD vuodessa. Ero rikkaimpien ja köyhimpien välillä on kuitenkin suuri – väestöstä eniten ansaitseva 20 prosenttia ansaitsee lähes neljä kertaa enemmän kuin väestöstä vähiten ansaitseva 20 prosenttia.

Työllisyys: **70 prosenttia 15–64-vuotiaista on palkkatyössä**, mikä on yli OECD:n keskiarvon, joka on 65 prosenttia. Noin 71 prosenttia miehistä on palkkatyössä, naisista 68 prosenttia. **Suomalainen työskentelee 1 672 tuntia vuodessa**, mikä on vähemmän kuin OECD-maissa keskimäärin (1 765 tuntia). **Noin neljä prosenttia tekee hyvin pitkää työpäivää**, mikä on paljon vähemmän kuin OECD:n keskiarvo yhdeksän prosenttia. Miehistä kuudella prosentilla on pitkät työpäivät, naisista kahdella prosentilla.

Hyvä koulutus on työn saannin edellytys Suomessa. **84 prosenttia aikuisväestöstä ikäluokissa 25–64 on käynyt lukion**, mikä on enemmän kuin OECD:n keskiarvo, joka on 75 prosenttia. Naiset ovat paremmin koulutettuja kuin miehet. Miehistä 81 prosenttia on käynyt lukion, naisista 86 prosenttia. Suomen koulujärjestelmä on yksi maailman parhaista. **OECD:n Pisa-tutkimuksessa (Programme for International Student Assessment) keskiverto koululainen sai 529 pistettä lukutaidossa, matematiikassa ja luonnontieteissä**. Tämä on paljon korkeampi kuin OECD:n keskimääräinen pistemäärä 497, minkä ansiosta Suomi on eräs vahvimmista OECD-maista koululaisten taidoilla mitattuna. Suomessa **tytöt suoriutuivat** keskimäärin **27 pistettä poikia paremmin**, mikä on huomattavasti enemmän kuin muissa OECD-maissa, joissa ero oli keskimäärin 8 pistettä.

Terveys: **elinajanodote on Suomessa 81 vuotta**, mikä on vuoden korkeampi kuin OECD:n keskiarvo 80 vuotta. Naisten elinajanodote on 84 vuotta ja miesten 77 vuotta. **Hengitettävien hiukkasten määrä (PM10)**, eli hengitysilman mukana keuhkoputkiin asti kulkeutuvien hiukkasten määrä, on **15,2 mikrogrammaa kuutiometrissä**, mikä on huomattavasti OECD:n keskiarvoa (20,1 mikrogrammaa kuutiometrissä) alhaisempi. Myös veden laatu on Suomessa hyvä, sillä **95 prosenttia asukkaista kertoo olevansa tyytyväinen vetensä laatuun**, mikä on OECD:n keskiarvoa (84 prosenttia) korkeampi.

Suomessa on vahva yhteisöllisyyden tunne ja kansalaiset osallistuvat kohtalaisesti yhteiskunnan toimintaan. **93 prosenttia asukkaista on sitä mieltä, että heillä on joku johon voi luottaa tarpeen vaatiessa**, mikä on enemmän kuin OECD:n keskiarvo 89 prosenttia. **Äänestysprosentti**, jolla mitataan kansan luottamusta hallintoon ja osallistumista poliittisiin prosesseihin, **oli 69 prosenttia viimeisimmissä vaaleissa**. Tämä on hieman matalampi kuin OECD:n keskiarvo, joka on 72 prosenttia. Yhteiskunnallinen ja taloudellinen asema voi vaikuttaa äänestys aktiivisuuteen. Ylimmän 20 prosentin äänestysprosentti on arviolta 74 prosenttia, ja alimman 20 prosentin 61 prosenttia, joten ero on hieman OECD:n keskiarvoa (11 prosenttiyksikköä) suurempi.

Tekstin tiedot löytyvät Paremman elämän indeksin maakohtaisilta sivuilta. Yksityiskohtaisen hyvinvointi-analyysin voi lukea raportista Millaista on elämä? 2013: Hyvinvointia mittaamassa (*How's Life? 2013: Measuring Well-Being*).

Lisää tietoa arvioista ja vuodet, joihin viitataan:

www.oecdbetterlifeindex.org/about/better-life-initiative/.

Suomi
lukuina
(suhteessa muihin OECD-maihin)

Luku	Valitut tulokset
Asuminen	Keskivertokodissa on **1,9** huonetta henkeä kohti
Tulot	Keskimääräinen kotitalouksien varallisuus on arviolta **20 190** USD henkeä kohti
Työpaikat	Noin **1,6 prosenttia** työvoimasta on ollut työttömänä vuoden tai pidempään
Yhteisö	Noin **93 prosenttia** ihmisistä on sitä mieltä, että he tuntevat jonkun, johon voi luottaa tarpeen niin vaatiessa
Koulutus	Keskivertokoululainen sai Pisa-testissä **529** pistettä lukutaidossa, matematiikassa ja luonnontieteissä
Ympäristö	Ilmansaastearvot (PM10) ovat **15,2** mikrogrammaa kuutiometrissä
Kansalaistoiminta	Äänestysprosentti viimeisimmissä yleisissä vaaleissa oli **69 prosenttia** äänioikeutettujen määrästä
Terveys	Elinajanodote on **81** vuotta
Tyytyväisyys elämään	Asteikolla 1–10 ihmiset antoivat arvosanan **7,4** kuvaamaan yleistä tyytyväisyyttään elämään
Turvallisuus	Henkirikosten määrä on **1,8** 100 000 asukasta kohti
Työn ja yksityiselämän tasapaino	Ihmiset käyttävät noin **15** tuntia päivässä itsestään huolehtimiseen (sisältää nukkumiseen ja syömiseen käytetyn ajan) ja vapaa-aikaan

OECD Observer

Ymmärryksen alkulähteillä.

ILMAINEN vuosikirja tilauksen yhteydessä

Aikamme kehityksen kärjessä vuodesta 1962.

Tilaa osoitteessa:
www.oecdobserver.org/subscribe.html
tai sähköpostilla
observer@oecd.org

www.oecdobserver.org

TIETONURKKA

Tekstit ja tilastot ovat peräisin julkaisusta OECD (2014), *OECD Regional Outlook 2014: Regions and Cities: Where Policies and People Meet*, OECD Publishing

DOI: http://dx.doi.org/10.1787/9789264201415-en

Jokainen alue voi menestyä paremmin, jos sitä hallinnoidaan hyvin

Alueilla on keskeinen osa hallitusten pyrkimyksissä edistää kasvua, parantaa hyvinvointia ja torjua eriarvoisuutta, mutta talouskriisi kasvatti menestyvimpien ja huonommin menestyvien alueiden välistä kuilua joka toisessa OECD-maassa. Vaikka talouskasvu ja muut menestyksen mittarit vaihtelevat suuresti alueiden välillä, jopa yksittäisten maiden sisällä, heikommin suoriutuvista alueista voi tulla kilpailukykyisiä oikeanlaisten politiikkayhdistelmien avulla ja koordinoimalla toimintaa hallinnon kaikilla tasoilla.

Alueiden väliset tuloerot ovat kasvaneet viime vuosikymmenten aikana suurimmassa osassa OECD-maita; kriisi ei juurikaan muuttanut tätä trendiä. Erojen paikallinen kaventuminen on yleisesti johtunut vauraampien alueiden heikentyvistä tuloksista eikä köyhempien alueiden kasvusta. Kriisi on myös lisännyt alueiden välisiä eroja työttömyydessä.

Siirtyminen julkisen talouden elvyttämisestä vakauttamiseen kriisin jälkeen on johtanut **jyrkkiin leikkauksiin julkisissa menoissa**, joiden reaaliarvo OECD-maissa laski 13 % vuosina 2009–2012. Tästä on tullut erityinen haaste alueille ja kunnille, koska noin 72 % julkisista investoinneista hoidetaan muualla kuin keskushallinnossa. Vaikka menoleikkausten avulla on suojeltu nykyisiä palveluita ja tulonsiirtoja, on olemassa riski, että ne horjuttavat kasvua ja palveluntarjontaa tulevaisuudessa.

Julkisen talouden paineet ovat myös olleet **lisääntyvien paikallishallinnon uudistusten** taustalla. Näihin on vaikuttanut osaksi tarve saavuttaa mittakaavaetuja ja muita kustannussäästöjä, mutta myös mahdollisuus delegoida lisävastuuta.

Kriisi on korostanut puhtaasti taloudellisten mittareiden rajallisuutta yhteiskunnallisen kehityksen arvioinnissa ja **laajempien hyvinvoinnin mittareiden tarvetta**. Hyvinvointia pitää silti tarkastella ja käsitellä alueellisesti. Erot aineettoman hyvinvoinnin mittareiden välillä ovat usein suurempia maiden sisällä alueiden kesken kuin eri maiden välillä; ne ovat myös erittäin vakaina pysyviä. Maissa, joissa on suuria eroja koulutuksen, työpaikkojen ja tärkeimpien palveluiden saatavuudessa, on heikompi taso myös hyvinvoinnissa.

Suurimmassa osassa OECD-talouksia kasvun etsintä on keskittänyt yhä enemmän huomiota **kaupunkeihin tärkeimpinä potentiaalisina kasvun moottoreina**. Kaupungit ovat yleisesti tuottavampia ja niiden tuottavuuteen liittyvät edut lisääntyvät kaupungin koon kasvaessa. Suurilla kaupungeilla on taipumusta lisätä kasvua niitä ympäröivillä alueilla, jopa 200–300 kilometrin etäisyydellä. Pienemmät kaupungit taas voivat hyötyä tuottavuuden kasvusta olemalla tiiviissä yhteydessä muihin kaupunkeihin, käyttämällä yhteyksiä tavallaan koon korvikkeena.

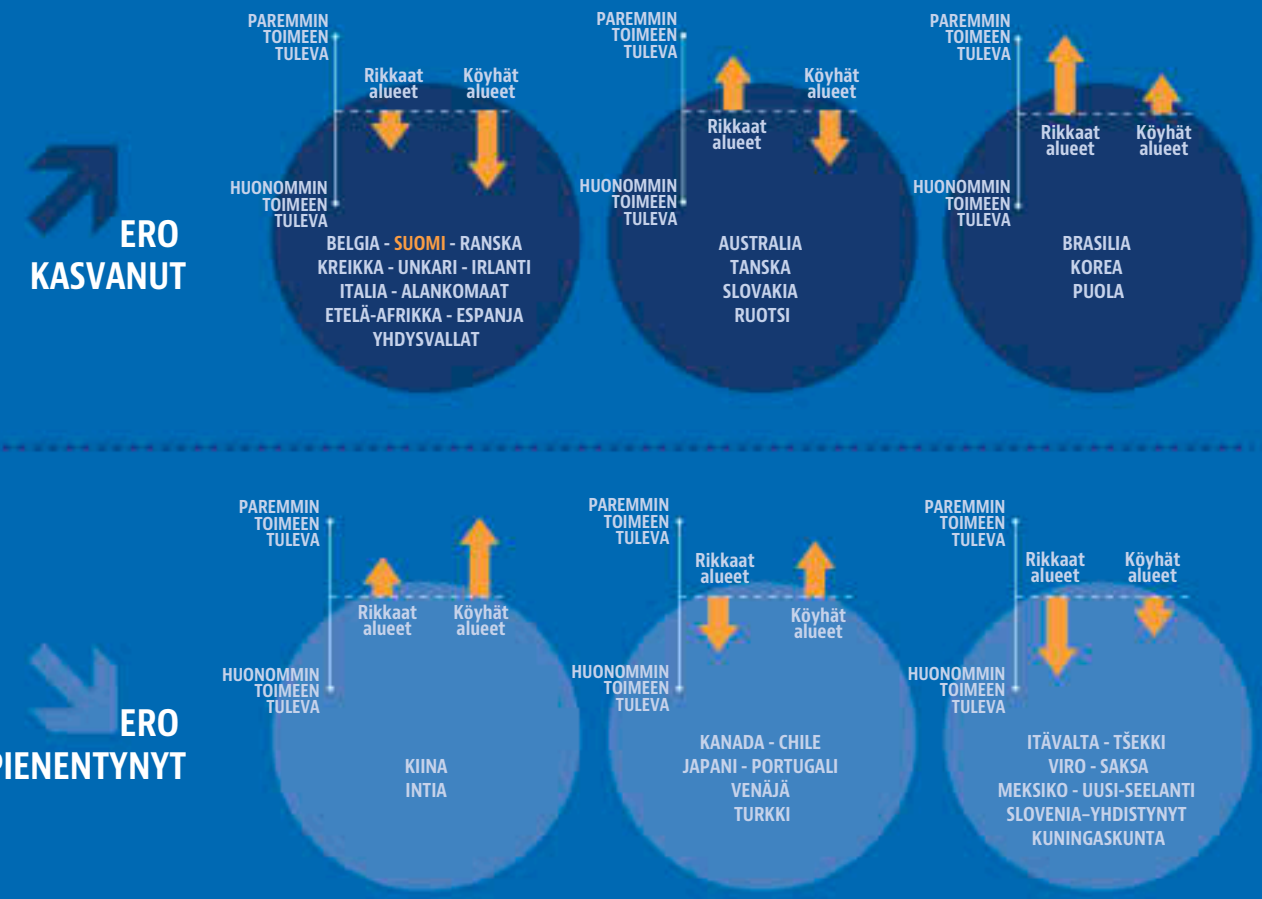
Kaupungistumisen kasvuun ja tuottavuuteen liittyvät edut eivät ole automaattisia: **kaupunkien hallinnoinnilla** on suora ja tärkeä vaikutus niiden taloudelliseen suorituskykyyn ja kansalaisten elämänlaatuun. Kotitalouksien ja yritysten toiminnalla sekä yhteiskuntapolitiikan eri osa-alueiden välisellä vuorovaikutuksella on tyypillisesti joko suurempia

OECD:n aluekatsaus

Eräitä tilastoja

Kriisi on kasvattanut rikkaimpien ja köyhimpien alueiden välistä kuilua monissa maissa

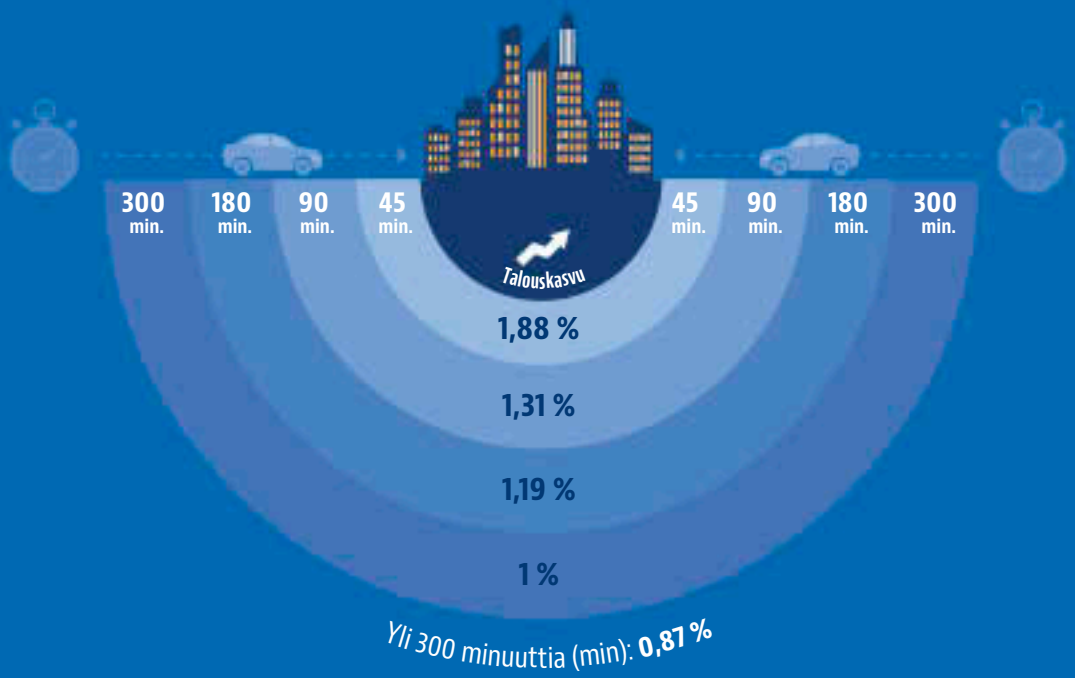
Kehitys suhteessa BKT:een/asukas rikkaimman 10 %:n ja köyhimmän 10 %:n alueen välillä, 2008–2010

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933106249

Talouskasvu lisääntyy isojen kaupunkien läheisyydessä

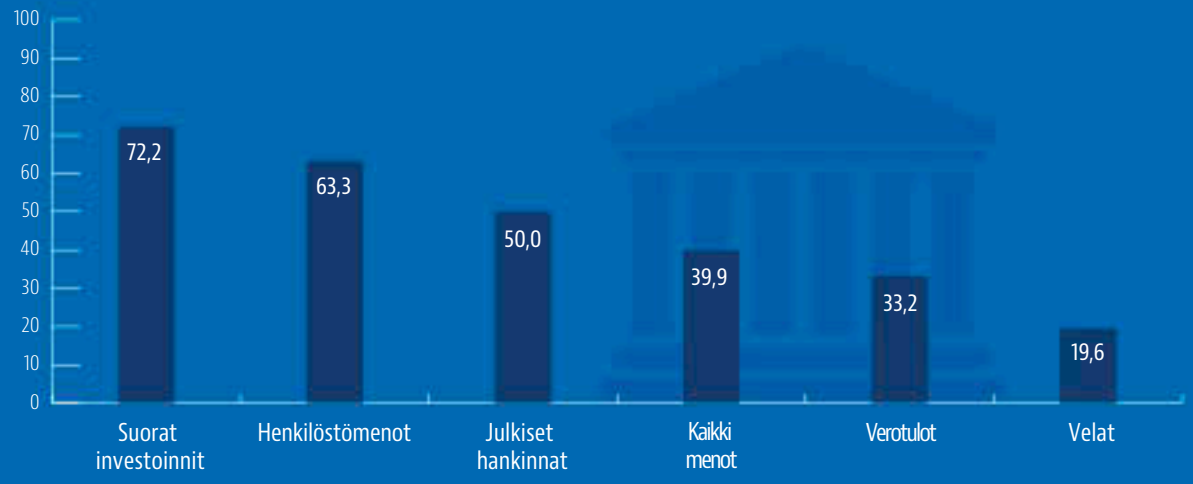
BKT:n kasvu vuodessa asukasta kohden (1995–2010) ja ajomatka lähimmälle yli kahden miljoonan asukkaan metropolialueelle OECD-maissa

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933106667

Paikallishallinnoilla on tärkeä rooli julkisessa taloudessa

Paikallishallintojen osuus (%) julkisesta taloudesta

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933106306

Kaaviot ovat peräisin julkaisusta OECD (10/2014), OECD Regional Outlook 2014: Regions and Cities: Where Policies and People Meet, OECD Publishing
DOI: http://dx.doi.org/10.1787/9789264201415-en

Jokainen alue voi menestyä paremmin, jos sitä hallinnoidaan hyvin

positiivisia taikka suurempia negatiivisia heijastusvaikutuksia kaupungeissa kuin väljemmillä alueilla. Tämä merkitsee, että tarvitaan enemmän poliittista koordinointia eri alojen, hallintoalueiden ja viranomaistasojen välillä.

Tällaista **koordinointia on usein liian vähän**: kansalliset ja alueelliset sektoripolitiikat luovat usein ristiriitaisia kannustimia ja ovat huonosti yhteensovitettuja eri hallinnon tasojen välillä. Horisontaalinen pirstoutuminen kunnallisella tasolla pahentaa ongelmaa, erityisesti suurilla, mutta poliittisesti fragmentoituneilla suurkaupunkialueilla. OECD:n suurkaupunkialueiden hallintoa koskeva tutkimus tuo selvästi esille rikkonaisen hallinnon kustannukset ja kohdistaa huomion hyötyihin, joita saadaan koordinoimalla politiikkaa paremmin suurkaupunkitasolla – eli asutusrakenteen ja taloudellisen toiminnan, eikä usein vanhanaikaisten hallinnollisten rajojen mukaan määriteltyjen kaupunkien mittakaavassa.

Keskeiset politiikkajohtopäätökset

Kasvavat erot, hidas kasvu ja rajoitettu liikkumavara suhteessa vero- ja rahapolitiikkaan korostavat tarvetta tehokkaalle, **paikalliset tekijät huomioon ottavalle politiikalle**. Ensinnäkin kasvun esteet vaihtelevat huomattavasti eri alueiden välillä, jopa maiden sisällä. Toiseksi politiikan on yhä enemmän huomioitava kompromissit, joita voidaan tehdä eri päämäärien välillä, ja mahdolliset niiden väliset täydentävät vaikutukset, joista voidaan hyötyä yhtenäisen lähestymistavan avulla. Nämä kompromissit ja täydentävät vaikutukset kertovat usein tietylle paikalle ominaisista olosuhteista ja ovat usein näkyvimpiä – ja parhaiten hallittavissa – alueellisella tai paikallisella tasolla.

Maantieteellä on merkitystä politiikassa: tunnistettaessa ja edistettäessä yhteyksiä talouden, ympäristön ja yhteiskunnallisten päämäärien välillä päättäjien on katsottava hallinnollisten rajojen yli ja huomioitava todellinen maantiede niiden haasteiden kohdalla, joita halutaan ratkoa – esimerkkinä julkisen liikenteen ongelmat, jotka on ratkaistava koko suurkaupunkialueella eikä erikseen yksittäisten kuntien toimesta. Politiikkatoimien sopiva mittakaava riippuu ratkaistavasta ongelmasta: koulujen oppilasalueet eroavat sairaaloiden potilasalueista ja liikenneviranomaisten toiminnan laajuus saattaa erota terveysviranomaisten toiminnan laajuudesta. Virkakoneiston tasojen määrää ei kuitenkaan voi lisätä loputtomasti. Siksi tarvitaan tietoa, työkaluja ja instituutioita, jotka voivat helpottaa vertikaalista ja horisontaalista koordinointia eri tasoilla.

Politiikan alueellinen mukauttaminen on erityisen tärkeää maaseudun ja kaupunkien välillä. Koska OECD-alueella maaseudun asukkaista noin 78 % asuu lähellä kaupunkia, ei ole järkevää ylläpitää käsitystä kaupungeista ja maaseudusta erillisinä alueina. Maaseutu- ja kaupunkipolitiikka on yhdistettävä paremmin, jotta ne voivat vastata niitä paikallisia olosuhteita, joissa ne toteutetaan. Maaseudun ja kaupunkien välinen kumppanuus voi auttaa luomaan yhdistettyä alueellista kehitystä, maksimoimaan työmarkkinoiden mahdolliset edut sekä ympäristöön liittyvät ja muut linkit kaupunkien ja maaseudun välillä.

Julkisten investointien leikkaaminen tarkoittaa, että **paikallis- ja aluehallinnon on tehtävä enemmän – ja toimittava paremmin – vähemmällä**. Tämän huomioiden OECD hyväksyi maaliskuussa 2014 suosituksen tehokkaista julkisista investoinneista hallinnon kaikilla tasoilla. Suosituksiin sisältyvät periaatteet auttavat viranomaisia arvioimaan heikkouksia ja vahvuuksia julkisten menojen rakenteessa ja priorisoimaan kehittämiskohteita.

Kansallisella ja alueellisella hallinnolla voi olla tärkeä rooli edistettäessä tehokkaamman suurkaupunkihallinnon syntymistä. Yhteistoiminnan esteet ovat usein merkittäviä, ja vaikka kaikki suurkaupunkialueen tai seudun kunnat hyötyisivätkin yhteistyöstä, niiden joukossa ei välttämättä ole yhtäkään, jolla olisi tarvittava kapasiteetti ja kannustimet vastata esim. tarvittavan tiedon keräämisen kustannuksista ja muiden mobilisoinnista.

Suurkaupunkialueiden parempi hallinnointi vaatii johdonmukaisempaa kaupunkipolitiikkaa kansallisella tasolla. Perinteisesti erityinen kaupunkipolitiikka, siinä missä sellaista on ollut, on ollut liian kapea-alaisesti suunniteltua ja keskittynyt ongelmiin mahdollisuuksien sijasta. Monia muita politiikan alueita, joilla on syvällekäyviä vaikutuksia kaupunkien kehitykseen, ei välttämättä koskaan katsota "kaupunkilinssien" läpi. Jotta hallitukset voivat onnistua kaupunkipolitiikassa, niiden on kehitettävä paljon laajempi tapa tarkastella kaupunkipolitiikkaa ja laatia eri aloille yhteisiä strategioita, joiden tarkoituksena on ratkaista kaupunkien ongelmia yhtenäisesti.

TIETOPANKKI

- *OECD Regional Well-Being*
  www.oecdregionalwellbeing.org
- *How's Life in Your Region?: Measuring Regional and Local Well-being for Policy Making*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/9789264217416-en
- *Investing Together: Working Effectively across Levels of Government*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/9789264197022-en

TIETONURKKA

Tekstit ja tilastot ovat peräisin julkaisusta OECD (2014), *Education at a Glance 2014: OECD Indicators*, OECD Publishing
DOI: http://dx.doi.org/10.1787/eag-2014-en

Koulutuksen ja osaamisen kasvava merkitys

Koulutusmahdollisuudet lisääntyvät, mutta myös koulutuksen ja osaamisen vaikutus elämään kasvaa. Korkeampi koulutustaso johtaa parempiin työllistymismahdollisuuksiin ja korkeampiin tuloihin.

Koulutukseen pääsy laajenee ja yhä useammalla aikuisella on erittäin hyvä lukutaito, mutta sosioekonomiset erot kasvavat, koska koulutuksen ja osaamisen vaikutus yksilöiden mahdollisuuksiin elämässä on vahvistunut huomattavasti.

Työmarkkinat palkitsevat korkeasta koulutuksesta ja osaamisesta

Keskimäärin yli 80 % korkea-asteen tutkinnon suorittaneista aikuisista on työllisiä, kun taas alle keskiasteen koulutuksen saaneista ihmisistä työllistettyjä on alle 60 %. Korkeasti koulutetut, erityisesti nuoret aikuiset, eivät kuitenkaan ole täysin suojassa työttömyydeltä. OECD-maissa keskiasteen koulutuksen saaneiden aikuisten keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2012 oli 5,0 % (vuonna 2008 se oli 3,3 %), mutta 25–34-vuotiaiden työttömyysaste oli 7,4 % (4,6 % vuonna 2008). Tähän verrattuna vailla keskiasteen koulutusta olevien 25–34-vuotiaiden työttömyysaste nousi 13,6 prosentista vuonna 2008 19,8 prosenttiin vuonna 2012 (ja monissa maissa vielä korkeammalle). Nämäkin tiedot vahvistavat, että talouskriisi iski kovimmin nuoriin matalasti koulutettuihin aikuisiin.

Osaamisen puute vain vahvistaa työttömyyden uhkaa – myös samalla koulutustasolla olevien vertailussa. Esimerkiksi aikuisten osaamista käsittelevän PIAAC-tutkimuksen 24 osallistujamaassa niistä aikuisista, joilla ei ole keskiasteen koulutusta, mutta on kohtalainen lukutaito, oli vuonna 2012 työttömänä keskimäärin 5,8 %. Samantasoisest koulutetuista aikuisista, joilla on heikko lukutaito, työttömänä oli 8 %. Vastaavasti korkeasti koulutetuista, joilla on heikko lukutaito, 3,9 % oli työttöminä, kun taas lukutaidon korkeimmalle taitotasolle yltävistä työttömiä oli 2,5 %.

Myös tulotiedot kertovat kasvavista eroista koulutuksen "osallisten" ja "osattomien" välillä. OECD-maissa aikuiset, joilla on korkea-asteen tutkinto, ansaitsevat noin 70 % enemmän kuin ne, joilla on keskiasteen koulutus. Myös osaamiseroilla on vaikutus tuloihin jopa samalle tasolle koulutettujen ihmisten välillä: aikuisten osaamista käsittelevän tutkimuksen mukaan korkea-asteen koulutuksen saanut aikuinen, joka yltää korkeimmalle lukutaidon tasolle, ansaitsee keskimäärin noin 45 % enemmän kuin samoin koulutettu aikuinen, jonka lukutaito sijoittuu matalimmalle tasolle.

Useimmissa maissa koulutukseen liittyvä sosiaalinen nousu on tavallisempaa kuin sosiaalinen lasku

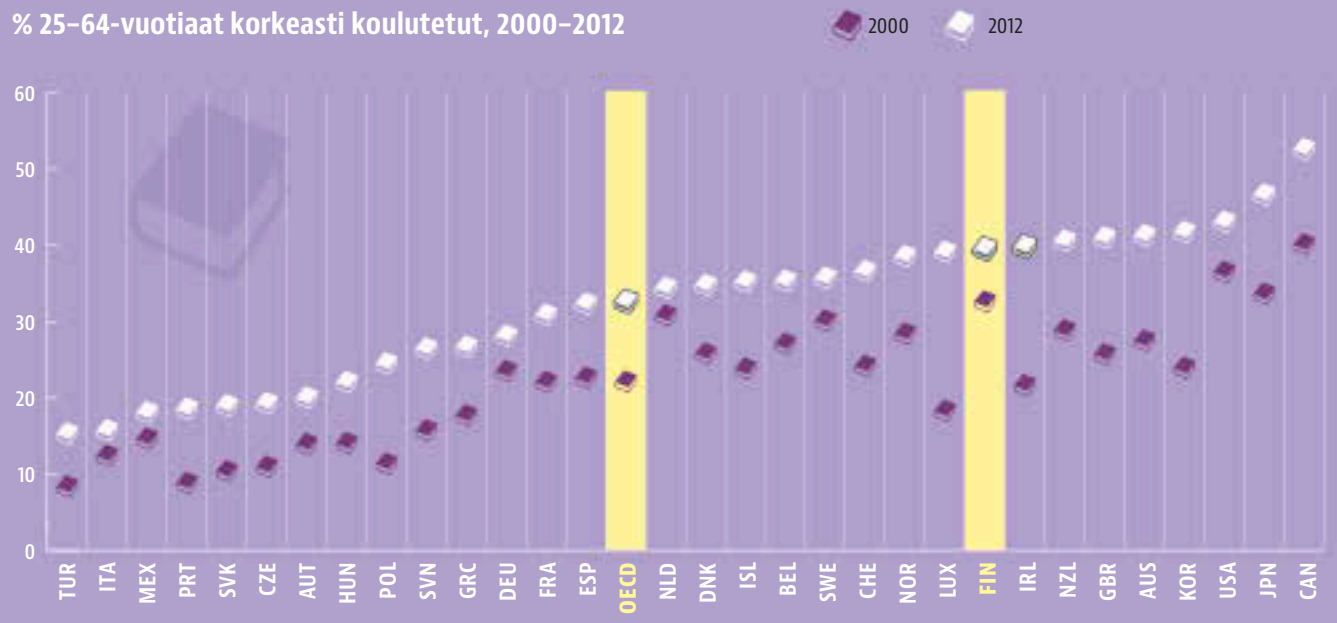
Koulutusjärjestelmien laajentaminen monissa OECD-maissa sekä keskiasteella tai keskiasteen jälkeisessä ei-korkea-asteen koulutuksessa että korkea-asteen koulutuksessa on mahdollistanut 25–34-vuotiaille vanhempiaan korkeamman koulutustason saavuttamisen. Vuoden 2012 aikuisten osaamista käsittelevään tutkimukseen (aikuisten osaamista kartoittavan kansainvälisen PIAAC-ohjelman tuote) osallistuneissa OECD-maissa keskimäärin 32 % nuorista kouluttautui vanhempiaan korkeammalle tasolle

Koulutuskatsaus: OECD:n indikaattorit

Eräitä tilastoja

Useammalla aikuisella on korkeakoulutus

% 25–64-vuotiaat korkeasti koulutetut, 2000–2012

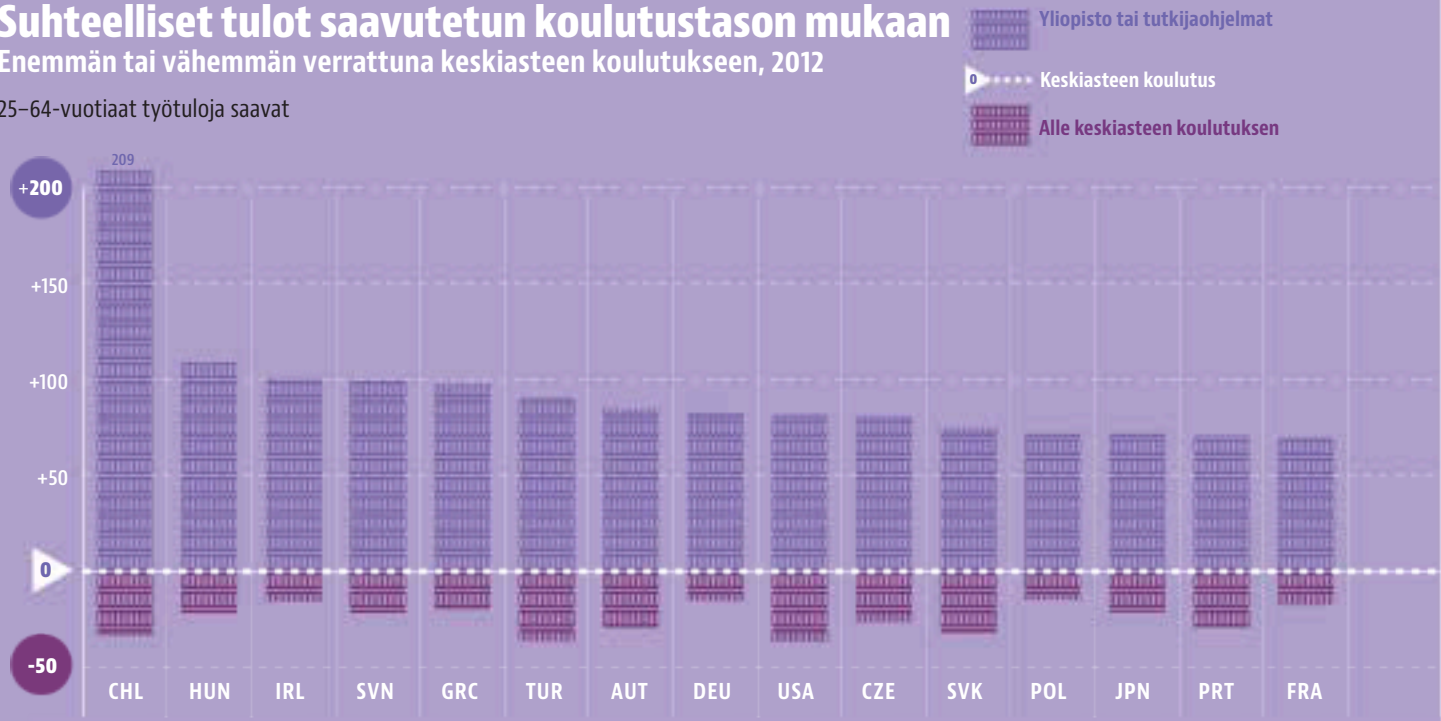

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933114951

Suhteelliset tulot saavutetun koulutustason mukaan

Enemmän tai vähemmän verrattuna keskiasteen koulutukseen, 2012

25–64-vuotiaat työtuloja saavat

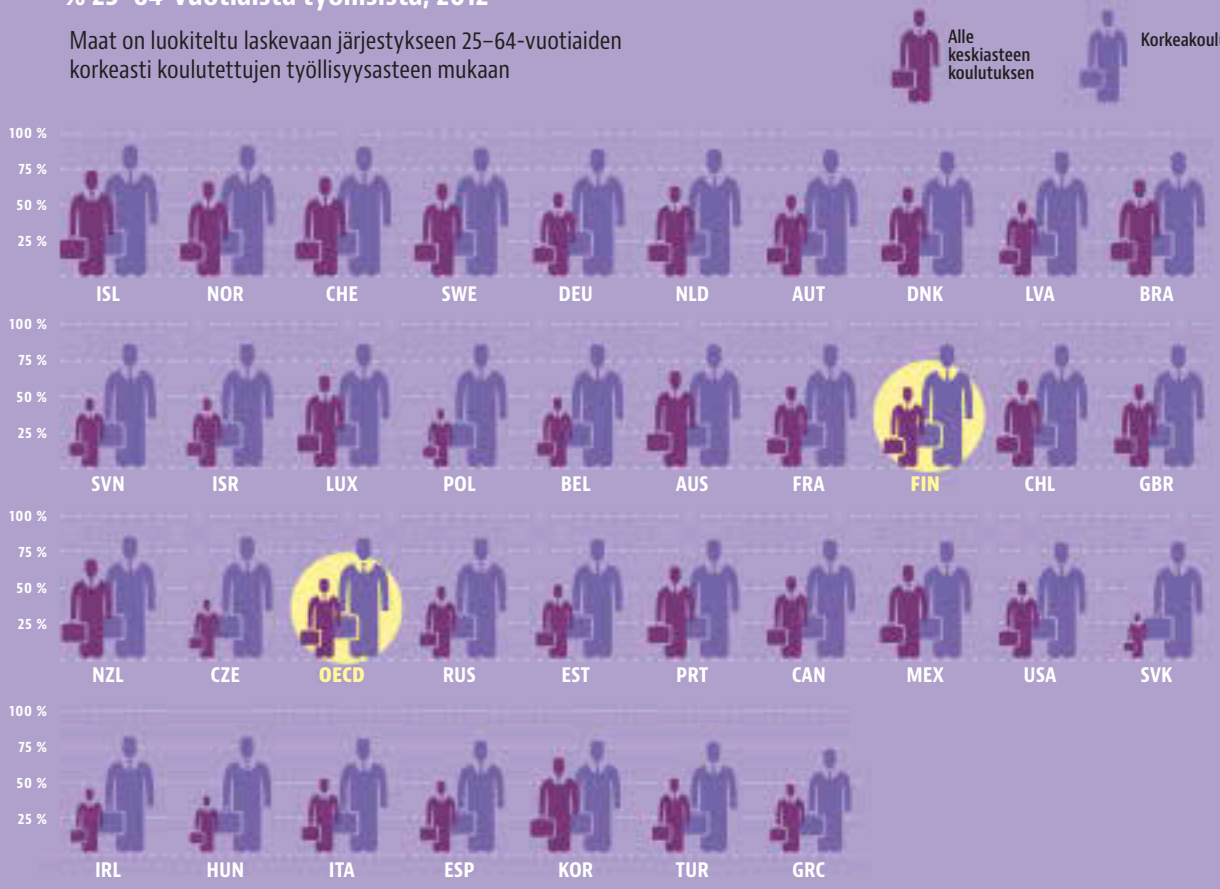

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933116205

Työllisyysaste saavutetun koulutustason mukaan

% 25–64-vuotiaista työllisistä, 2012

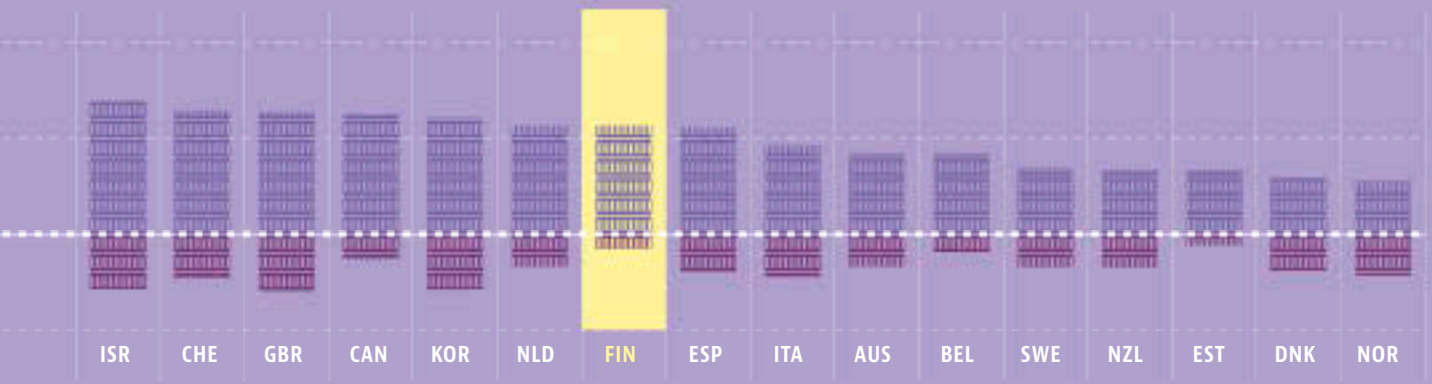
Maat on luokiteltu laskevaan järjestykseen 25–64-vuotiaiden korkeasti koulutettujen työllisyysasteen mukaan

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933115958

ISO-koodit

AUS Australia
AUT Itävalta
BEL Belgia
BRA Brasilia
CAN Kanada
CHL Chile
CZE Tšekin tasavalta
DNK Tanska
EST Viro
FIN Suomi
FRA Ranska
DEU Saksa
GRC Kreikka
HUN Unkari
ISL Islanti
IRL Irlanti
ITA Italia
ISR Israel
KOR Korea
LVA Latvia
LUX Luxemburg
MEX Meksiko
NLD Alankomaat
NZL Uusi-Seelanti
NOR Norja
POL Puola
PRT Portugali
RUS Venäjän federaatio
SVK Slovakian tasavalta
SVN Slovenia
ESP Espanja
SWE Ruotsi
CHE Sveitsi
TUR Turkki
GBR Yhdistynyt kuningaskunta
USA Yhdysvallat

Kaaviot ovat peräisin julkaisusta OECD (09/2014), Education at a Glance 2014: OECD Indicators, OECD Publishing
DOI: http://dx.doi.org/10.1787/eag-2014-en

Koulutuksen ja osaamisen kasvava merkitys

ja vain 16 % ei saavuttanut vanhempiensa koulutustasoa. Kaikissa muissa maissa paitsi Virossa, Saksassa, Norjassa ja Ruotsissa koulutukseen liittyvä absoluuttinen sosiaalinen nousu on tavallisempaa kuin absoluuttinen sosiaalinen lasku. Koulutuksen laajentuminen on ollut erityisen voimakasta Ranskassa, Irlannissa, Italiassa, Koreassa, Espanjassa ja Venäjällä, missä koulutukseen liittyvän sosiaalisen nousun ja laskun ero on vähintään 30 prosenttiyksikköä.

Muut tulokset

Lähes 40 prosentilla 25–34-vuotiaista on nyt **korkea-asteen koulutus**, osuus on 15 prosenttiyksikköä korkeampi kuin 55–64-vuotiaiden keskuudessa.

Korkeimmalle taitotasolle **lukutaidossa** yltäneitä on nuorissa aikuisissa keskimäärin kymmenen prosenttiyksikköä enemmän kuin vanhemmissa aikuisissa.

Suurimmassa osassa OECD-maita useimpien lasten koulutus alkaa nyt ennen kuin he täyttävät viisi vuotta. Yli kolme neljäsosaa OECD-maiden nelivuotiaista (84 %) osallistui **varhaiskasvatukseen ja alkeisopetukseen**; Euroopan unioniin kuuluvissa OECD-maissa osuus on 89 % nelivuotiaista.

Noin 72 % **keskiasteen koulutuksen** aloittavista opiskelijoista suorittaa aloittamansa ohjelman loppuun ohjelman ohjeellisen keston aikana. Jos opiskelijoille annetaan kaksi vuotta lisäaikaa suorittaa keskiasteen opintonsa, keskimäärin 87 % opiskelijoista OECD-maissa suorittaa opintonsa onnistuneesti kahden vuoden kuluessa määrätystä valmistumisajankohdasta.

Vuonna 2012 OECD-maiden 15–29-vuotiaista keskimäärin 49 % osallistui koulutukseen. Jäljellä olevasta 51 %:sta 36 %:lla oli työpaikka, 7 % oli työttömänä ja 8 % oli työvoiman ulkopuolella.

Korkea-asteen oppilaitokset, ja vähemmässä määrin esiasteen oppilaitokset, saavat suurimman osan rahoituksestaan yksityisistä lähteistä: 31 % ja 19 %. Oppilaitosten **julkinen rahoitus**, kaikilla tasoilla yhteensä, nousi vuodesta 2000 vuoteen 2011 kaikissa maissa (paitsi Italiassa), joissa vertailukelpoisia tietoja on käytettävissä. **Yksityinen rahoitus** lisääntyi kuitenkin vielä nopeammin kolmessa neljäsosassa maista, koska yhä useammat kotitaloudet ovat osallistuneet koulutuksen kustannuksiin.

Samalla kun koulutukseen käytettyjen **julkisten varojen** osuus kutistui kahdessa kolmasosassa maista vuodesta 2005 vuoteen 2011, lyhempänä ajanjaksona 2008–2011 – talouskriisin kärjistyessä – 16 maassa 31 maasta, joista tietoa on saatavilla, julkiset koulutusmenot kasvoivat nopeammin (tai laskivat hitaammin) kuin kaikkien muiden palveluiden julkiset menot.

Esiasteen **opettajilta** vaaditaan maisterin tutkinto vain neljässä 35 maasta, joista tieto on saatavissa, kun taas keskiasteen yleisten aineiden opettajilta maisterin tutkinto vaaditaan 22:ssa 36 maasta, joista tieto on saatavissa.

Ammatillinen kehitys on pakollista opettajille koulutuksen kaikilla tasoilla noin kolmessa neljästä OECD- ja kumppanimaasta, joista tieto on saatavissa. Vaikka ammatillinen kehitys on pakollista kaikille ylemmän perusasteen opettajille 17 maassa ja edellytys ylennyksiin ja palkan korotuksiin kahdeksassa maassa, se ei ole pakollista kuudessa maassa.

Vuonna 2012 yli 4,5 miljoonaa opiskelijaa osallistui korkea-asteen koulutukseen maansa ulkopuolella. **Ulkomaalaisten opiskelijoiden** osuus kaikista korkea-asteen koulutukseen osallistuvista on korkein Australiassa, Itävallassa, Luxemburgissa, Uudessa-Seelannissa, Sveitsissä ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa.

TIETOPANKKI

- *TALIS 2013 Results: An International Perspective on Teaching and Learning*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/9789264196261-en
- *Skills Outlook 2013: First Results from the Survey of Adult Skills*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/9789264204256-en
- *Trends Shaping Education 2013*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/trends_edu-2013-en

TIETONURKKA

Tekstit ja tilastot ovat peräisin julkaisusta OECD (2014), *Green Growth Indicators 2014, OECD Green Growth Studies,* OECD Publishing

DOI: http://dx.doi.org/10.1787/9789264202030-en

Edistyksen mittaamista kohti vihreää kasvua

OECD:n vihreän kasvun indikaattorit auttavat hallituksia laatimaan talouskasvua ja kehitystä tukevaa politiikkaa taaten, että luonnonvarat turvaavat hyvinvointiamme edistävät resurssit ja ympäristöpalvelut. Maailmanlaajuinen talous- ja finanssikriisi helpotti hieman ympäristöön kohdistuvia paineita. On kuitenkin olemassa riski, että kasvun jatkuessa nämä paineet kasvavat ja ylittävät nopeasti kriisiä edeltävän tason.

OECD:n vihreän kasvun indikaattorit pyrkivät kuvaamaan onnistumista neljässä päätavoitteessa: vähähiilisen ja resurssitehokkaan talouden vakiinnuttamisessa, luonnonvarojen säilyttämisessä ihmisten elämänlaadun parantamisessa sekä asianmukaisten poliittisten toimenpiteiden toimeenpanossa ja vihreän kasvun tarjoamien taloudellisten mahdollisuuksien toteuttamisessa. **Kuuden avainindikaattorin** tavoitteena on kuvata sitä, miten tasapainoisessa suhteessa ovat keskenään vihreän kasvun keskeiset osa-alueet: hiilen ja materiaalin tuottavuus, ympäristökorjattu kokonaistuottavuus, luonnonvaraindeksi, maan käytön ja maapeitteen muutokset ja väestön altistuminen ilmansaasteille.

Maailmanlaajuinen talous- ja finanssikriisi on jossain määrin helpottanut ympäristöön kohdistuvia paineita. Kasvun jatkuessa nämä paineet tulevat kuitenkin kasvamaan ja ylittämään nopeasti kriisiä edeltäneen tason, mikäli hallitukset eivät tiukenna niihin liittyviä poliittisia toimenpiteitään. Energian ja luonnonvarojen tehokkaan käytön parantamiseksi vaaditaan vahvempia ja jatkuvia ponnisteluita, jotta ympäristövahingot voidaan korjata ja estää, talouden pohjana olevat luonnonvarat säilyttää ja ihmisten elämänlaatua parantaa. Tämä vaatii yhdistettyjä toimia valtiovarain-, talous-, teollisuus- ja maatalous- ja muilta ministeriöiltä, joiden politiikka vaikuttaa ympäristöön ja voi edistää vihreää kasvua. Inhimillisen pääoman kasvattaminen koulutuksen ja osaamisen kehittämisen avulla on oleellista.

Käytämmekö ympäristön luonnonvaroja ja palveluita entistä tehokkaammin?

Viimeisten 20 vuoden aikana OECD-talouksien ympäristötuottavuus on kasvanut **hiilen**, **energian ja materiaalien** suhteen, mutta maiden ja sektoreiden välillä on suuria eroja. Hiilidioksidipäästöt ja fossiilisten polttoaineiden käyttö eivät ole enää suorassa yhteydessä talouskasvuun, ja uusiutuvalla energialla on kasvava merkitys, kun pyritään monipuolisempaan ja vähähiilisempään energiatalouteen. Tätä nykyä OECD-maat tuottavat enemmän taloudellista arvoa käytettyä materiaaliyksikköä kohden kuin vuonna 1990, ja ponnistelut jätteiden kierrättämiseksi alkavat tuottaa tulosta. Lisäksi maataloudessa osataan käyttää ravinteita aiempaa paremmin ja tuotannon ylijäämät ovat pienentymässä.

Tämä kehitys johtuu useiden eri tekijöiden yhteisvaikutuksesta: taloudellisen toiminnan taantumisesta kriisin vuoksi, palvelusektorin kasvusta, resursseja kuluttavan ja saastuttavan tuotannon ulkoistamisesta sekä kaupankäynnin kasvavasta volyymista.

Monilla alueilla tuottavuuden kasvu on pientä ja ympäristöön kohdistuvat paineet ovat yhä suuret: hiilipäästöt kasvavat edelleen; energialähteistä fossiiliset polttoaineet ovat edelleen hallitsevassa roolissa, toisinaan hallituksen tuen avulla; talouskasvu perustuu runsaaseen materiaalikulutukseen ja paljon erityyppisiä arvokkaita materiaaleja hävitetään yhä jätteenä.

Säilyvätkö taloutemme perustana olevat luonnonvarat

Saatavilla olevat tiedot maiden luonnonvarojen arvioimiseksi ovat epätäydellisiä ja niiden laatu vaihtelee. Määrällisesti uudistuvien luonnonvarojen hallinnassa on tapahtunut edistystä. Merikalastuksen maailmanlaajuinen **kalantuotanto** on vakiintunut; **metsävarojen** kaupallinen käyttö näyttää kestävältä ja uudistuvat **makeavesivarannot** pysyvät vakaina kasvavista tarpeista huolimatta.

OECD:n vihreän kasvun indikaattorit

Eräitä tilastoja

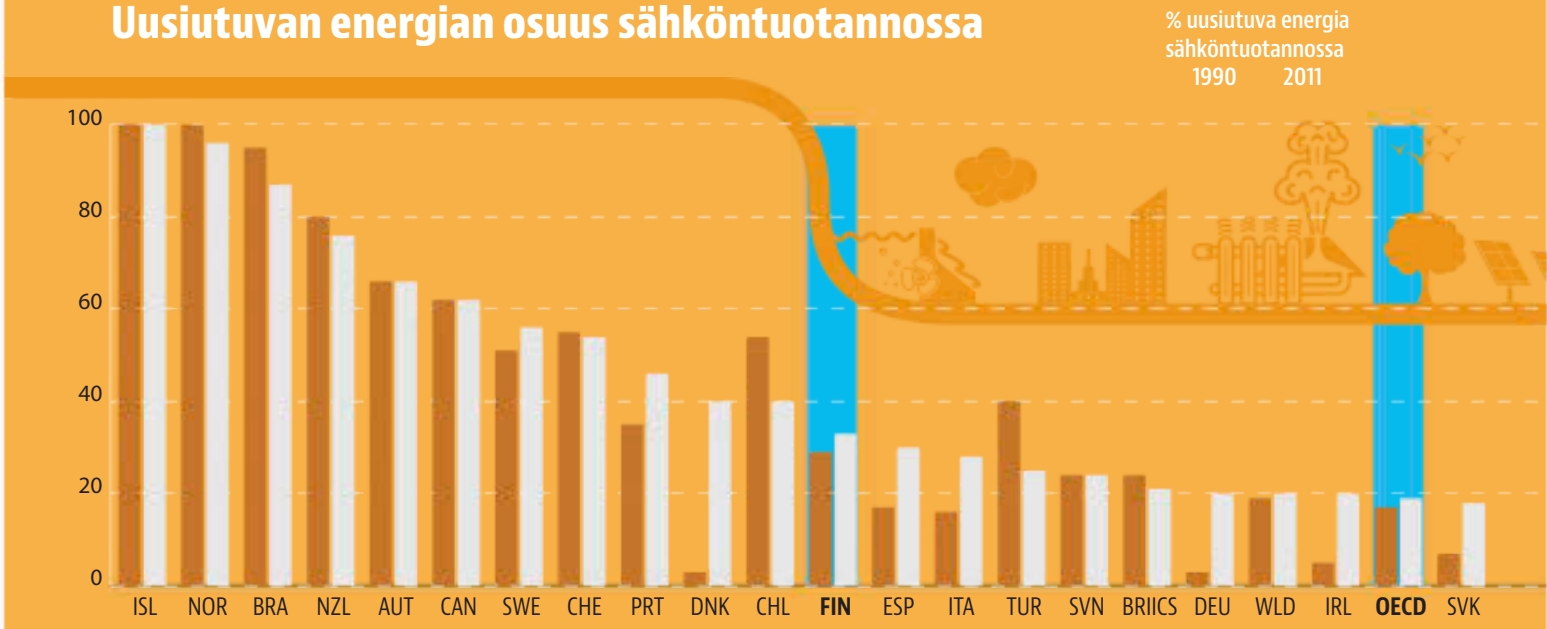
Kaupunkien ilmansaasteet

Keskimääräinen altistuminen hengitettäville hiukkasille/hlö (PM10), µg/m³

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888932925654

Uusiutuvan energian osuus sähköntuotannossa

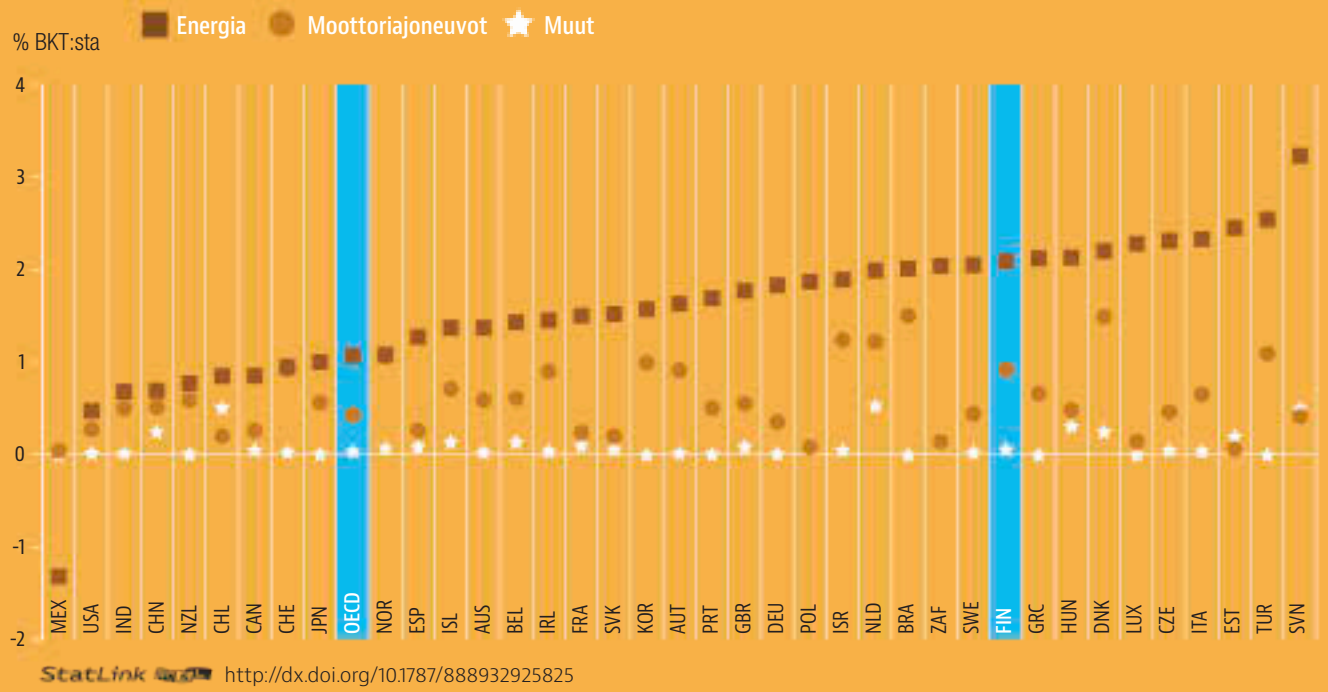

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888932925255

Ympäristöverojen käyttö on edelleen vähäistä monissa maissa

Eri ympäristöverojen prosenttiosuus BKT:sta, 2012

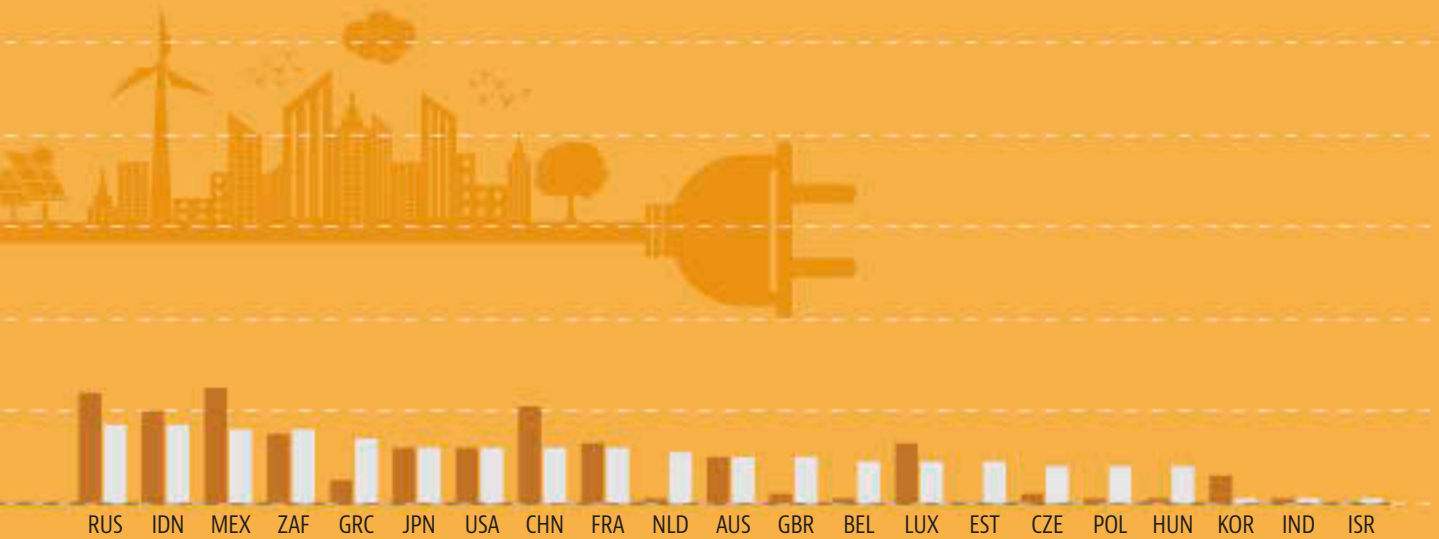
Pienimmästä suurimpaan energian osalta

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888932925825

ISO-koodit

AUS Australia	**DNK** Tanska	**IND** Intia	**MEX** Meksiko	**SVK** Slovakian tasavalta
AUT Itävalta	**EST** Eesti	**IDN** Indonesia	**NLD** Alankomaat	**SVN** Slovenia
BEL Belgia	**FIN** Suomi	**IRL** Irlanti	**NZL** Uusi-Seelanti	**ESP** Espanja
BRA Brasilia	**FRA** Ranska	**ISR** Israel	**NOR** Norja	**SWE** Ruotsi
CAN Kanada	**DEU** Saksa	**ITA** Italia	**POL** Puola	**CHE** Sveitsi
CHL Chile	**GRC** Kreikka	**JPN** Japani	**PRT** Portugali	**TUR** Turkki
CHN Kiina	**HUN** Unkari	**KOR** Korea	**RUS** Venäjän federaatio	**GBR** Yhdistynyt kuningaskunta
CZE Tšekin tasavalta	**ISL** Islanti	**LUX** Luxemburg	**ZAF** Etelä-Afrikka	**USA** Yhdysvallat

Kaaviot ovat peräisin julkaisusta OECD (07/2014), Green Growth Indicators 2014, OECD Green Growth Studies, OECD Publishing
DOI: http://dx.doi.org/10.1787/9789264202030-en

Edistyksen mittaamista kohti vihreää kasvua

Luonnonvaroihin kohdistuvat paineet pysyvät kuitenkin kaiken kaikkiaan suurina. Luonnonvarojen laatuun, niiden edellyttämiin ekosysteemipalveluihin ja niiden integroituun hallintoon liittyvät haasteet ovat yhä merkittäviä. Biologisesti monimuotoiset ja arvokkaat alueet taantuvat ja monet ekosysteemit rappioituvat.

Biologisen monimuotoisuuden uhat ovat erittäin suuria maissa, joissa väestöntiheys on korkea ja missä infrastruktuurin kehitys sekä muutokset maankäytössä ovat johtaneet luonnollisten kasvupaikkojen lisääntyvään pirstaloitumiseen. Monet **eläin- ja kasvilajit** ovat uhanalaisia; yksi kolmasosa maailman kalakannasta on liikakalastuksen kohteena ja monia **metsiä** uhkaa rappeutuminen, pirstaloituminen ja muuttuminen muiksi maatyypeiksi. Vesivarantoihin kohdistuvat paineet ovat kovat; joissakin tapauksissa paikallisten vesivarojen puuttuminen rajoittaa taloudellista toimintaa.

Hyötyvätkö ihmiset ympäristöön kohdistuvista parannuksista?

Suurin osa OECD-maiden asukkaista nauttii parantuneesta hygieniasta; lähes 80 % on julkisen jätevedenkäsittelyn piirissä. Ihmisten altistuminen rikkidioksidille ja hiukkasille on vähentymässä. Samaan aikaan alailmakehän otsoni, typpioksidit ja hyvin hienot pienhiukkaset vaikuttavat yhä ihmisten terveyteen. OECD-maissa arviot ilmansaasteiden kustannuksista osoittavat, että saasteiden vähentämisestä voi olla tulevaisuudessa huomattavaa kustannushyötyä. Vanhentuvien vesi- ja viemärijärjestelmien kunnostamiseen sekä pienten tai eristyneiden asuinalueiden tehokkaaseen jäteveden käsittelyyn liittyy myös haasteita.

Tuottaako vihreämpi kasvu taloudellisia mahdollisuuksia?

Valtiot pyrkivät yhä vihreämpään kasvuun tukemalla uutta teknologiaa ja innovaatioita sekä käyttämällä erilaisia taloudellisia instrumentteja. Vertailukelpoista tietoa vihreän politiikan aikaansaamista taloudellisista mahdollisuuksista mitä tulee työpaikkoihin ja kilpailukykyyn on niukasti. Vihreän kasvun dynaamista luonnetta on vaikea määrittää tilastollisesti, ja monet mittausyritykset ovat keskittyneet "vihreisiin toimenpiteisiin" talouden ja maailmanlaajuisten toimitusketjujen "vihreän muutoksen" sijaan.

Ympäristöön liittyviä tavaroita ja palveluita tuottavien alojen osuus taloudesta on (tosin vaatimattomassa) kasvussa. Julkinen taloudellinen panostus ympäristöön ja energiatehokkuuteen liittyvään **tutkimus- ja kehitystyöhön** on kasvanut, kuten myös "vihreiden" **patenttien** osuus. **Ympäristöverojen** osuus on kasvussa, mutta on edelleen rajallista verrattuna työn verotukseen. Niiden maataloustukien osuus, jotka kohdistuvat eniten ympäristöriskejä aiheuttavaan tuotantoon, on laskussa, ja ympäristösuojelun vaatimukset huomioiviin maataloustoimiin kohdistettu tukiosuus puolestaan on kasvussa.

Kansainväliset vihreämpää kasvua tukevat **rahoituskanavat** ovat lisääntymässä. Samalla kun **hiilimarkkinat** pienentyivät finanssikriisin ja heikentyneen teollisuustuotannon myötä, uusia mahdollisuuksia aukeni puhtaan energiateknologian sektorilla, missä kansainväliset **sijoitusvirrat** ovat ylittäneet fossiilisen polttoaineen teknologiaan tehdyt sijoitukset. Uusia mahdollisuuksia on avautunut myös rahoituslaitosten liikkeeseen laskemien **vihreiden joukkovelkakirjojen** myötä, samoin kuin **vientiluottolaitosten** kautta niiden helpottaessa yksityisiä sijoituksia sellaisiin projekteihin, jotka sisältävät ympäristövaikutusten arviointiprosessin. Ympäristölle suunnattu **kehitysapu** on jatkanut kasvuaan ja uusiutuvien energianlähteiden avustukset ylittivät uusiutumattomien energianlähteiden avustukset.

Suuri osa kehityksestä on kuitenkin marginaalista, eikä politiikka ei ole johdonmukaista, mikä hidastaa siirtymistä vihreään kasvuun. Maat tukevat edelleenkin **fossiilisten polttoaineiden** tuotantoa ja kulutusta **tukemista** monin tavoin. **Energiaverokannan** vaihtelut, merkittäviä ympäristövaikutuksia aiheuttavien polttoaineiden alhainen verotus ja joillekin sektoreille sovelletut verotuspoikkeukset hidastavat siirtymistä vähähiiliseen talouteen. Uudistukset näissä tarjoavat valtioille merkittäviä mahdollisuuksia suurempiin verotuloihin, ja samalla ympäristötavoitteet saavutetaan kustannustehokkaammin.

TIETOPANKKI

- *Towards Green Growth in Southeast Asia*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/9789264224100-en
- *Policy Instruments to Support Green Growth in Agriculture*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/9789264203525-en
- *OECD Environmental Performance Reviews*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/19900090

TIETONURKKA

Tekstit ja tilastot ovat peräisin julkaisusta OECD/FAO (2014), *OECD-FAO Agricultural Outlook 2014-2023*, OECD Publishing

DOI: http://dx.doi.org/10.1787/agr_outlook-2014-en

Maatalouskatsaus – maailman ruoantuotannon turvaaminen

Maailman maanviljelijät ja kalastajat voivat vastata ruoan kysyntään seuraavien 10 vuoden aikana. Kasvavat tulot, kaupungistuminen ja uudet ruokailutottumukset lisäävät siirtymistä proteiineja, rasvoja ja sokeria painottaviin ruokavalioihin. Hinnat nousevat, mutta pysyvät kaikkien aikojen korkeimpien hintojen alapuolella. Intiassa on ainutlaatuisia mahdollisuuksia ja haasteita, koska sen asukkaat ovat pääasiassa kasvissyöjiä, maassa on huomattavasti viljelyskelpoista maata ja yhteiskunta kaupungistuu hitaasti. Henkeä kohden mitattuna ruoantuotannon ja -kulutuksen odotetaan edelleen kasvavan.

Tärkeimpien viljelykasvien markkinahinnat ovat pudonneet merkittävästi aikaisemmista hintahuipuista, mikä on pääasiassa seurausta vuosien 2013 ja 2014 ennätyssadoista. Lihan ja maitotuotteiden hinnat ovat sitä vastoin historiallisen korkealla tasolla, koska niitä tuotettiin vuonna 2013 odotettua vähemmän. Etanolin ja biodieselin maailmanmarkkinahinnat laskivat edelleen vuoden 2011 hintahuipuista kummankin runsaan tuotannon takia.

Maataloustuotteiden kysynnän odotetaan pysyvän vahvana, mutta kasvavan hitaammin kuin viimeisen vuosikymmenen aikana. Viljakasvit muodostavat edelleenkin tärkeimmän osan ihmisten ruokavaliosta, mutta kasvavien tulojen, kaupungistumisen ja ruokailutapojen muutoksen seurauksena käytetään yhä enemmän proteiineja, rasvoja ja sokeria.

Karjankasvatuksen ja biopolttoaineiden tuotannon odotetaan lisääntyvän seuraavan vuosikymmenen aikana nopeammin kuin **viljakasvien tuotannon**. Koska maailmanlaajuisen maataloustuotannon rakenne muuttuu, ollaan siirtymässä suhteellisesti kohti rehuviljaa ja öljysiemeniä. Tämä mahdollistaa vastaamisen ruoan, karjanrehun ja biopolttoaineiden kysyntään muiden kuin vehnän ja riisin kaltaisten perusviljelykasvien osalta. Valtaosa lisätuotannosta tulee alueilta, joilla on vähemmän veden ja maatalousmaan saatavuuteen liittyviä ongelmia.

Viljelykasvien hintojen odotetaan laskevan vielä vuoden tai kaksi ennen kuin ne vakaantuvat tasolle, joka on vuotta 2008 edeltävää tasoa korkeammalla, mutta huomattavasti viimeaikaisia huippuja matalammalla. Lihan, maitotuotteiden ja kalan hintojen odotetaan nousevan. Keskipitkällä aikavälillä viljelykasvien ja eläintuotteiden reaalihintojen odotetaan kuitenkin laskevan. Viljakasvivarastojen määrän ja kulutuksen välinen suhde on parantunut merkittävästi, minkä pitäisi lievittää huolia hintojen epävakaudesta.

Maailmanlaajuista kalataloustuotantoa ohjaa etupäässä kalanviljelyn lisääntyminen kehitysmaissa. Edelleen korkeat kustannukset ja vahva kysyntä pitävät kalan hinnat huomattavasti aikaisempia keskiarvoja korkeammalla, mikä hidastaa kulutuksen kasvua seuraavan vuosikymmenen aikana. Tuotanto kasvaa pääasiassa Aasian ja Latinalaisen Amerikan kehitysmaissa.

Kansainvälinen kauppa lisääntyy edelleen, vaikkakin hitaammin kuin viimeisen vuosikymmenen aikana. Amerikan mantereet vahvistavat asemaansa johtavana vientialueena, sekä arvon että määrän suhteen. Afrikka ja Aasia taas lisäävät nettotuontiaan tyydyttääkseen kasvavaa kysyntää.

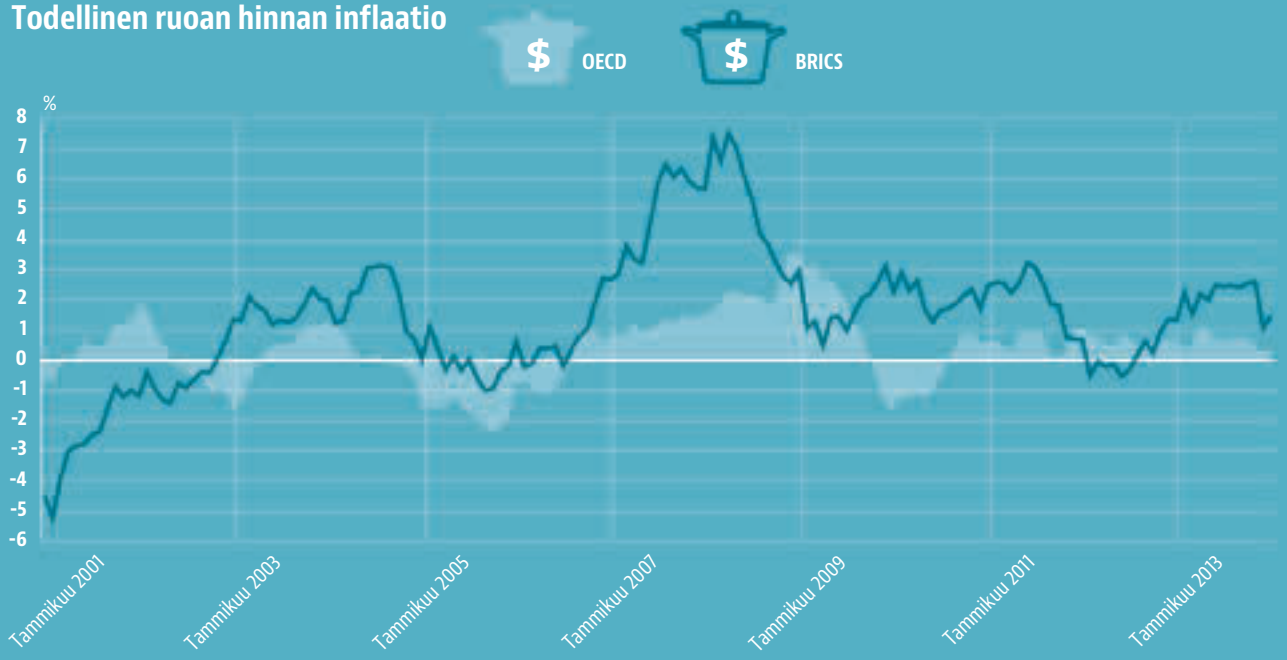
Viimeaikaisten maatalous- ja kalastusmarkkinoihin liittyvien poliittisten uudistusten ansiosta kysyntä ja tarjonta ovat alkaneet vastata paremmin markkinoiden signaaleihin; tuottajien tukien, julkisen osakkeenomistuksen ja biopolttoainemandaattien kaltainen politiikka vaikuttaa kuitenkin edelleen kumpaankin. Lisää poliittisia uudistuksia on tehty. Yhdysvaltain maataloutta koskevasta laista ja Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksesta on sovittu viime vuoden aikana; niiden säännöksiä ei kuitenkaan oteta

OECD:n maatalouskatsaus

Eräitä tilastoja

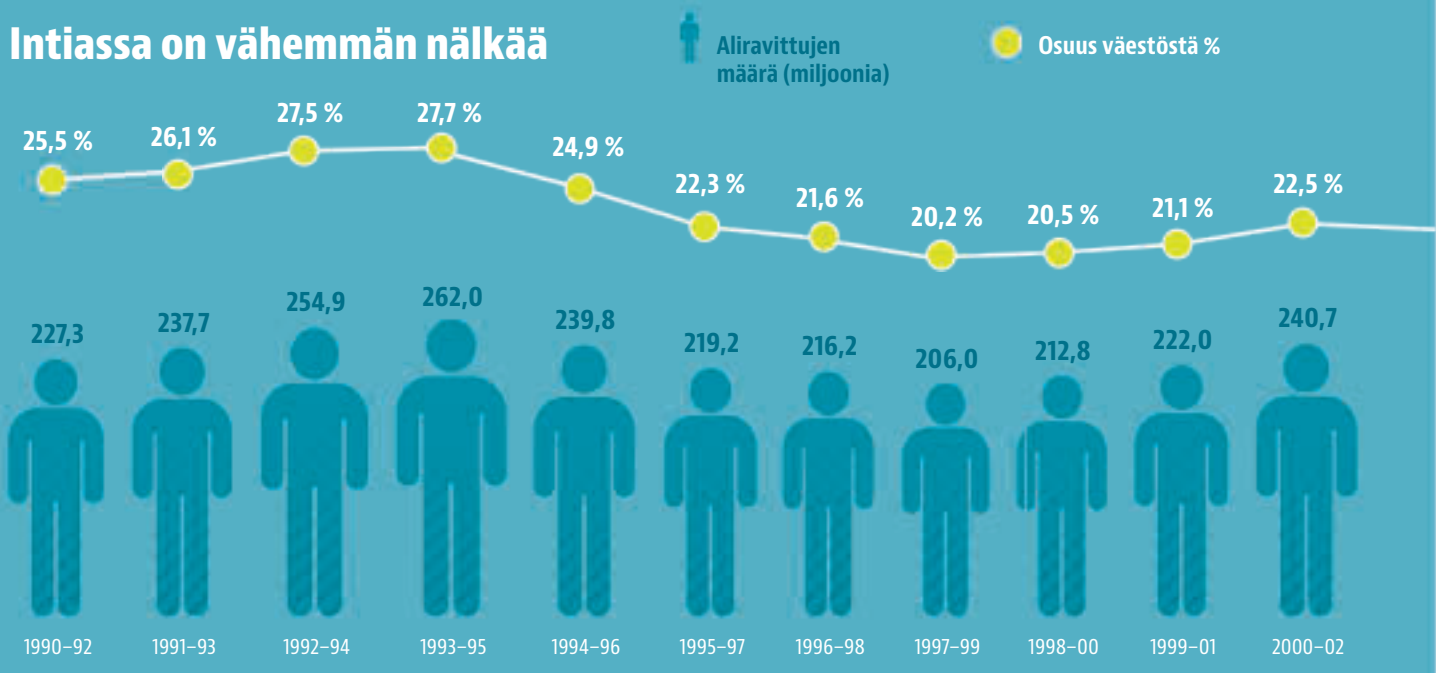
Ruoan hinnat ovat epävakaampia kehittyvissä maissa

Todellinen ruoan hinnan inflaatio

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933098725

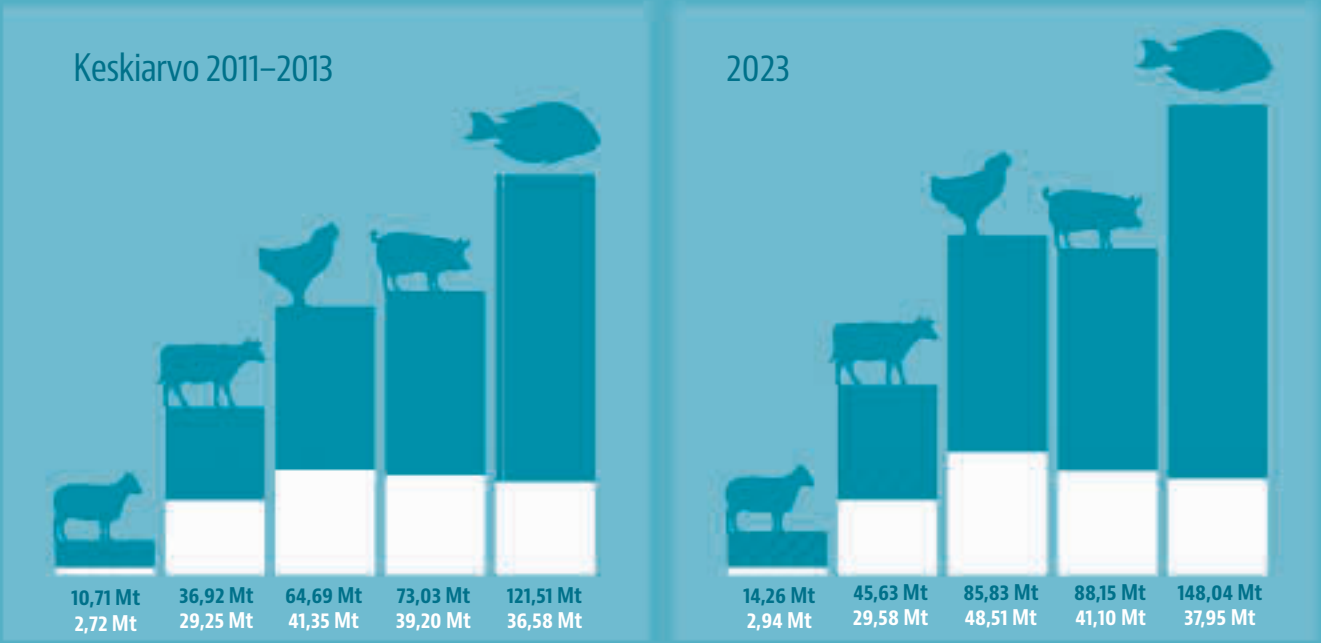
Intiassa on vähemmän nälkää

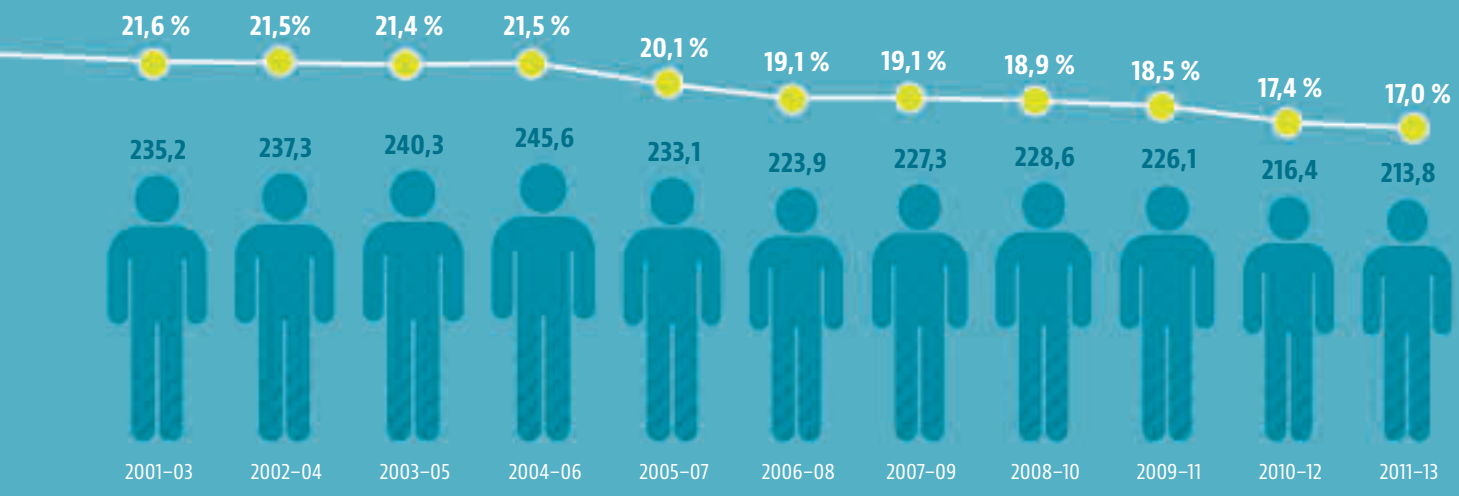
StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933099067

Kehittyneet maat kuluttavat enemmän lihaa ja kalaa

Kehittyneet **Kehittyvät** Mt = miljoonaa tonnia

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933098763

Kaaviot ovat peräisin julkaisusta OECD/FAO (07/2014), OECD-FAO Agricultural Outlook 2014-2023, OECD Publishing
DOI: http://dx.doi.org/10.1787/agr_outlook-2014-en

Maatalouskatsaus – Maailman ruoantuotannon turvaaminen

huomioon nykyisissä ennusteissa, koska käyttöönoton yksityiskohtia ei ole viimeistelty.

Ennusteet vuoteen 2023 saakka koskien eri hyödykkeitä

Viljakasvit: Tärkeimpien viljakasvien maailmanmarkkinahinnat laskevat katsauksessa tarkastellun ajanjakson alussa ja lisäävät siten maailmankauppaa. Varastojen ennustetaan kasvavan ja riisivarastojen Aasiassa saavuttavan ennätysmäisen tason.

Öljysiemenet: Öljysiementen viljelyyn käytetty osuus maailmanlaajuisesta viljelymaasta kasvaa edelleen, joskin hitaammin. Jatkuva kasviöljyjen kysyntä nostaa hintoja.

Sokeri: Sokerin kansainväliset hinnat palaavat aiemmalle tasolle, laskettuaan vuoden 2013 loppupuolella, vahvan maailmanlaajuisen kysynnän ansiosta. Etanolimarkkinat vaikuttavat maailman johtavan sokerin viejän, Brasilian, vientiin.

Liha: Tuontikysynnän vakiintuminen Aasiassa sekä karjavarannon kasvattaminen Pohjois-Amerikassa tukevat lihan korkeita hintoja; naudanlihan hinta nouseekin ennätystasolle. Siipikarjan kulutus ohittaa tarkastellun ajanjakson kuluessa sianlihan kulutuksen ja nousee eniten kulutetuksi lihatuotteeksi.

Maitotuotteet: Hinnat laskevat hieman nykyiseltä korkealta tasoltaan, koska tärkeimmissä tuottajamaissa tuottavuutta on parannettu kestävästi ja koska Kiinassa tuotannon kasvu on käynnistynyt uudelleen. Ennusteessa tarkastellun ajanjakson kuluessa Intia ohittaa Euroopan unionin nousten maailman suurimmaksi maidontuottajaksi ja kasvattaen huomattavasti rasvattoman maitojauheen vientiä.

Kalanviljely: Kalanviljelyn kasvu keskittyy Aasiaan. Se on edelleen yksi elintarvikealan nopeimmin kasvavista sektoreista ja ohitti avovesikalastetun kalan kulutuksessa vuonna 2014.

Biopolttoaineet: Biopolttoaineiden kulutuksen ja tuotannon odotetaan kasvavan yli 50 prosenttia. Tämän kehityksen kärjessä ovat sokeripohjaiset etanoli ja biodiesel. Etanolin hinta nousee yhdessä raakaöljyn kanssa, kun taas biodieselin hinta seuraa läheisesti kasviöljyn hintaa.

Puuvilla: Varastoinnin odotettu vapautuminen lisää kulutusta hintojen laskun ansiosta ennen kuin hinnat taas elpyvät vuoteen 2023 mennessä.

Intia

Katsauksen tässä painoksessa on myös Intiaa koskeva erityiskappale. Intia on maailman toiseksi väkirikkain maa, ja siellä on eniten maanviljelijöitä ja puutteellisesta elintarviketurvasta kärsiviä ihmisiä. Katsauksessa **Intian tulevaisuudennäkymät ovat suhteelliset positiiviset**. Ruoan tuotannon ja kulutuksen ennustetaan kasvavan edelleen, etenkin sektoreilla, joilla tuotteiden lisäarvo on suurempi.

Uusi kansallista ruokaturvaa koskeva laki on suurin oikeutta ruokaan käsittelevä ohjelma, joka on koskaan tehty. Ohjelmassa jaetaan viljapohjaisia, tuettuja annoksia (noin 90 prosenttia alle vähittäiskauppahinnan) yli 800 miljoonalle ihmiselle. Sen toimeenpanosta tulee erittäin haastavaa.

Lannoitteiden, kasvinsuojeluaineiden, siementen, veden, sähkön ja luoton käytön lisäämistä edistävät tuet sekä markkinatukihinnat ovat viimeisen vuosikymmenen aikana tukeneet vahvaa vuosittaista maataloustuotannon kasvua. Nämä ohjelmat tukevat edelleen tuottavuuden kasvua ja mahdollistavat Intiassa henkeä kohden mitatun tarjonnan merkittävän kasvattamisen, vaikka kasvavat resurssipaineet pienentävätkin absoluuttisia kasvulukuja seuraavan vuosikymmenen aikana.

Vaikka intialaiset ovat pääasiassa kasvissyöjiä, heidän ruokavalionsa monipuolistuu. Viljakasvien kulutuksen odotetaan kasvavan, mutta maidon ja maitotuotteiden, palkokasvien, hedelmien ja vihannesten kasvava kulutus parantaa ruoan ravintoaineiden määrää. Myös kala on tärkeä ja kasvava proteiinin lähde, ja vaikka lihan kulutus kasvaa voimakkaasti, on Intia kuitenkin yksi maailman vähiten lihaa kuluttavista maista.

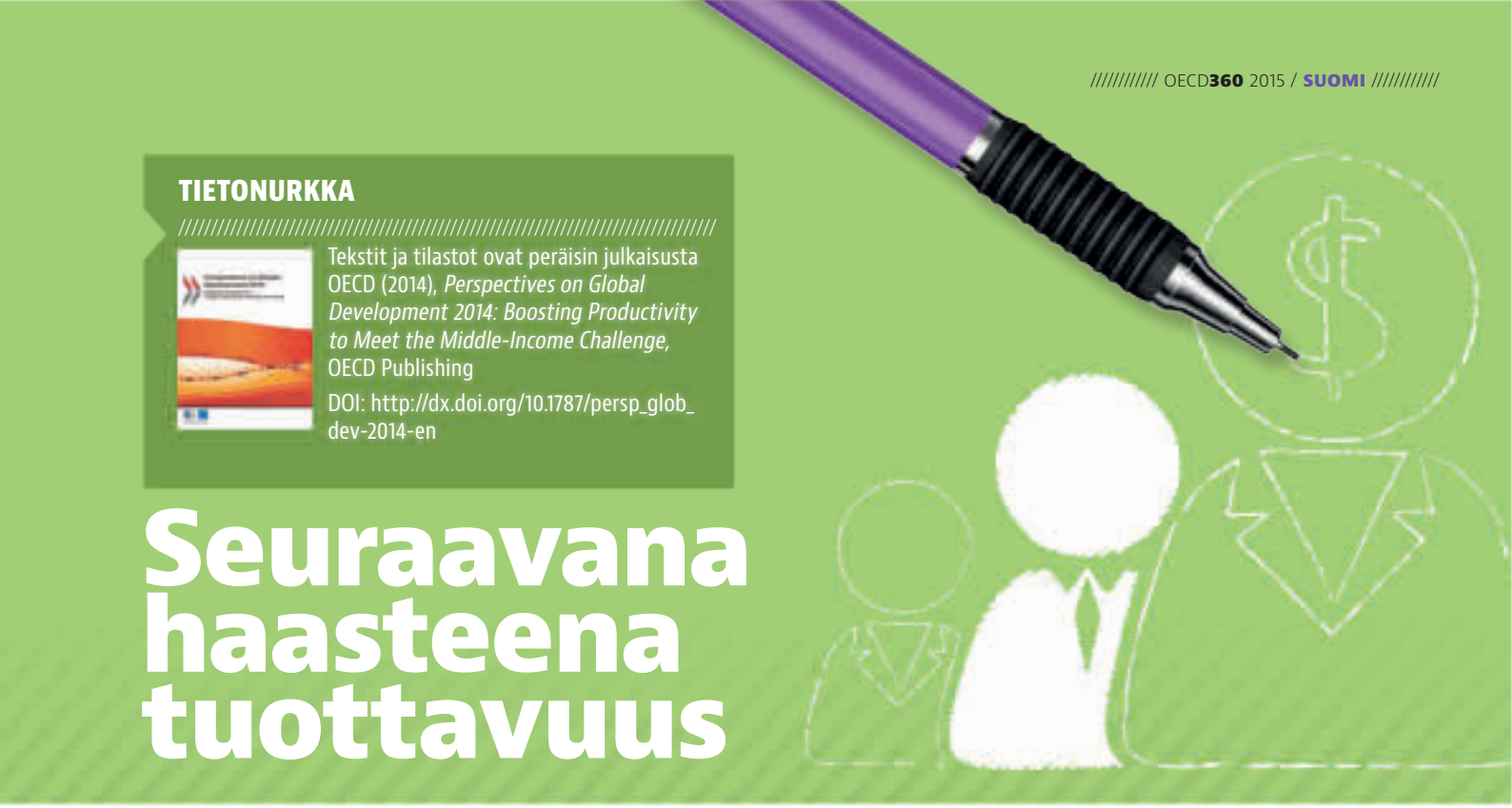
Tärkeimmät epävarmuustekijät liittyvät Intian makrotaloudelliseen suorituskykyyn, kestävään satojen kasvuun ja valtion ohjelmien toimivuuteen.

Tietoa makrotaloudellisista oletuksista

Tämän katsauksen taustalla oleva makrotaloudellinen olettamus on, että BKT kasvaa OECD-maissa keskimäärin 2,2 prosenttia vuodessa. Talouden näkymät ovat monissa kehittyvissä talouksissa vakaalla pohjalla, mutta niitä on korjattu hieman alaspäin viimeiseen vuosikymmeneen verrattuna. Suurimmassa osassa Afrikan maita kasvu on vahvaa. Vahvempi Yhdysvaltain dollari vaikuttaa useiden maiden kilpailukykyyn. Raakaöljyn hinnan oletetaan vuoteen 2023 mennessä saavuttavan 147 Yhdysvaltain dollaria tynnyriltä.

TIETOPANKKI

- ***OECD Compendium of Agri-environmental Indicators***
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/9789264186217-en
- ***Climate Change, Water and Agriculture: Towards Resilient Systems***
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/9789264209138-en
- ***Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2014: OECD Countries***
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/agr_pol-2014-en

TIETONURKKA

Tekstit ja tilastot ovat peräisin julkaisusta OECD (2014), *Perspectives on Global Development 2014: Boosting Productivity to Meet the Middle-Income Challenge*, OECD Publishing

DOI: http://dx.doi.org/10.1787/persp_glob_dev-2014-en

Seuraavana haasteena tuottavuus

Kehittyvien markkinoiden nopea kasvu on vaarassa pysähtyä tuotantoa tehostavan toiminnan puuttuessa.

Monet keskitulotason maat eivät tule saavuttamaan OECD-maiden tulotasoa asukasta kohden: Viime vuosikymmenen voimakas kasvu on vahvistanut merkittävästi kehitysmaiden osuutta maailmantaloudessa. Mahdollistaako tämä "varallisuuden siirtymä" lopulta tulotason nousun OECD-maiden keskitasolle asukasta kohden? Pitkän ja vaikuttavan edistymisvaiheen jälkeen joidenkin keskitulotason maiden kasvunopeudet ovat hidastumassa. Tämänhetkisellä kasvunopeudella monet keskitulotason maat eivät tule saavuttamaan OECD-maiden keskitulojen tasoa vuoteen 2050 mennessä. Haaste kasvaa Kiinan kasvun hidastumisen vuoksi. Kiinan nopea kasvu on tähän saakka hyödyttänyt naapurimaita, tavarantoimittajia ja erityisesti luonnonvarojen viejiä.

Tuottavuuden kasvu on oleellista: Siirtymävaiheessa alhaiselta tulotasolta tuottavuus kasvaa työntekijöiden siirtyessä alhaisen tuottavuuden sektoreilta korkeamman tuottavuuden sektoreille. Tämä siirtymä voi yhä olla tärkeä tekijä myös keskitulotason maissa, kuten esimerkiksi Intiassa ja Indonesiassa. Prosessin hidastuessa on siirryttävä yhä enemmän tuottavuuden kehittämiseen sektoreiden sisällä. Tämä siirtymä on ilmeinen OECD-maiden kokonaistuottavuuden kasvussa. Se on myös ilmeistä Kiinassa, jossa tuottavuus on kasvanut monilla tehdasteollisuuden sektoreilla hyödyntämällä globaalia tietotaitoa suorien ulkomaisten sijoitusten, pääomahyödykkeiden ja komponenttien tuonnin kautta.

Tuottavuus kasvaa hitaasti: Tuottavuuden kasvua on nopeutettava tulotasojen samansuuntaisen kehittymisen takaamiseksi ("konvergenssi"). Viimeisen vuosikymmenen aikana tuottavuuden kasvu kattoi ainoastaan marginaalisen osan talouskasvusta monissa keskitulotason maissa. Se ei riittänyt merkittävästi supistamaan eroa kehittyneisiin teollisuusmaihin. Brasilian, Meksikon ja Turkin kohdalla ero jopa suureni. Kiina sitä vastoin teki vaikuttavan tuloksen tuottavuuden kasvussa: noin 10 % vuodessa työvoiman tuottavuudessa ja yli 7 % tehdasteollisuuden ja palvelualojen kokonaistuottavuudessa. Myös Intian tuotannontekijöiden kokonaistuottavuus kasvoi viime vuosikymmenen aikana, vaikka ero kehittyneisiin talouksiin onkin yhä huomattava.

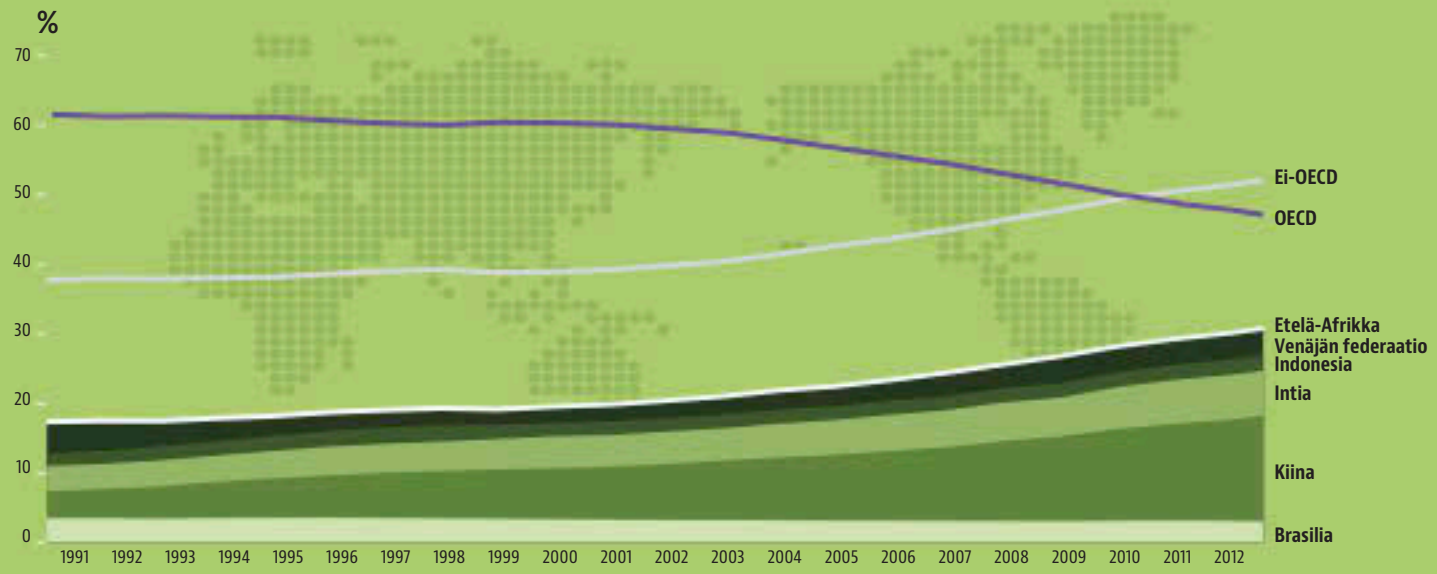
Jotkut perinteiset kasvutekijät menettävät merkitystään: Tuottavuuden parantaminen on erityisen tärkeää, sillä monet keskitulotason maat eivät voi enää luottaa etuihin, joista alhaisempien tulotasojen maat yleensä hyötyvät niiden siirtyessä keskitulotasolle. Näitä ovat työvoiman alhaisemmat kustannukset ja ulkomaisiin sijoituksiin nojaavan vientiteollisuuden vetämä nopea kasvu. Lisäksi keskitulotason maiden väestörakenne muuttuu vähemmän edulliseksi talouskasvun kannalta. Nousua keskitulotason maaksi vauhdittaa usein väestörakenteen muutos, mikä lisää työikäisen väestön määrää. Tietyillä alueilla, erityisesti Etelä-Aasiassa ja Saharan eteläpuolisessa Afrikassa, tällainen väestönkasvu on yhä mahdollista. Muualla tällaista väestönkasvua ei enää tapahdu.

OECD:n globaalin kehityksen näkymät

Eräitä tilastoja

Muuttuva vauraus

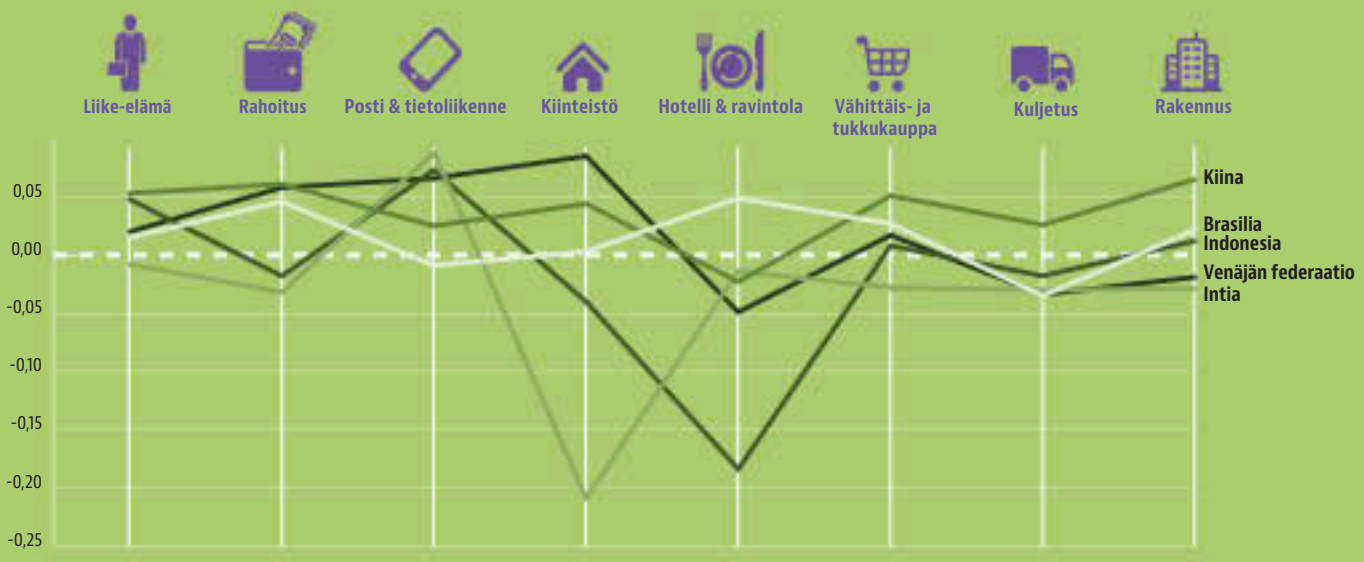
Prosenttiosuus maailman ostovoimakorjatusta BKT:sta

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933057419

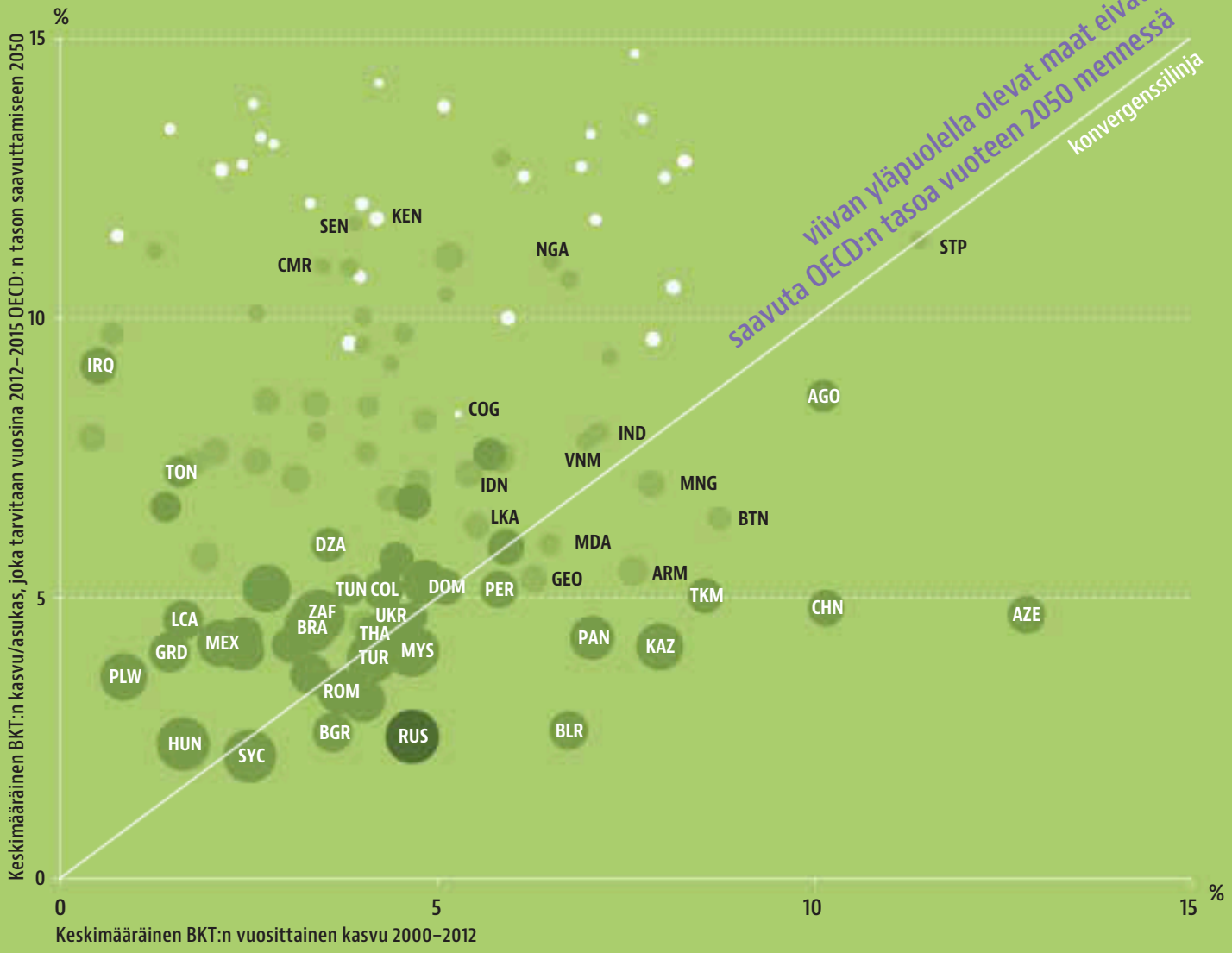
Tuotannon kasvu on yleensä korkeampi palveluissa kuin tuotannossa

Työvoiman tuottavuuden kasvu palvelualoilla verrattuna tuotantoon, %-yksikön muutos 2002–2007

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933058426

Monet keskitulotason maat eivät ole saavuttamassa OECD-maiden tulotasoa

Korkeat tulot

Ylemmät keskituloiset

Alemmat keskituloiset

Alhaiset tulot

StatLink http://dx.doi.org/10.1787/888933057533

ISO-KOODIT

AGO Angola
ARM Armenia
AZE Azerbaidžan
BGR Bulgaria
BLR Valko-Venäjä
BRA Brasilia
BTN Bhutan
CHN Kiina
CMR Kamerun
COG Kongo
COL Kolumbia
DOM Dominikaaninen tasavalta
DZA Algeria
GEO Georgia
GRD Grenada
HUN Unkari
IDN Indonesia
IND Intia
IRQ Irak
KAZ Kazakstan
KEN Kenia
LCA St. Lucia
LKA Sri Lanka
MDA Moldova
MEX Meksiko
MNG Mongolia
MYS Malesia
NGA Nigeria
PAN Panama
PER Peru
PLW Palau
ROM Romania
RUS Venäjän federaatio
SEN Senegal
STP São Tomé ja Principe
SYC Seychellit
THA Thaimaa
TKM Turkmenistan
TON Tonga
TUN Tunisia
TUR Turkki
UKR Ukraina
VNM Vietnam
ZAF Etelä-Afrikka

Kaaviot ovat peräisin julkaisusta OECD (07/2014), Perspectives on Global Development 2014 : Boosting Productivity to Meet the Middle-Income Challenge, OECD Publishing DOI: http://dx.doi.org/10.1787/persp_glob_dev-2014-en.

Seuraavana haasteena tuottavuus

Keskitulotason taloudet voivat tehostaa tuottavuutta:

Talouden jatkuva monipuolistuminen korkeampaa lisäarvoa tuottaviin sektoreihin maataloudessa, teollisuudessa ja palveluissa: Talouden monipuolistuminen on erityisen tärkeää keskitulotason maissa, joissa palkkataso nousee ja joilla on runsaat luonnonvarat.

Innovointi maailmanlaajuisen tiedon avulla ja kotimaista kapasiteettia kehittämällä: Kehittyneimmätkin keskitulotason maat voivat yhä hyötyä siitä, että ne hyödyntävät uusinta teknologiaa. Sen lisäksi, että maat pyrkivät integroitumaan paremmin globaaliin kauppajärjestelmään ja hyödyntämään ulkomaista tietotaitoa kaupan, suorien ulkomaisten sijoitusten ja muiden keinojen avulla, maiden täytyy myös kehittää kykyä luoda uusia tuotteita ja prosesseja, jotka sopivat paremmin niiden tarpeisiin ja luovat kilpailuetuja.

Hyödyke-, työ- ja rahoitusmarkkinoiden uudistukset ja taitojen kehittäminen: Monissa keskitulotason maissa kilpailukykyisten ja innovatiivisten yritysten kehitystä jarruttaa usein heikko sääntely-ympäristö ja osaamisen puute.

Kilpailukykyisten palvelusektoreiden tukeminen: Kotimaan palvelusektori voi kasvaa vastaamaan kasvavan keskiluokan kysyntään. Palvelut voivat myös lisätä tehdasteollisuuden kilpailukykyä ja toimia vientitulojen lähteenä.

Myös "vanhojen" kasvutekijöiden hyödyntämistä voidaan jatkaa:

Työvoiman siirtyminen matalamman tuottavuuden sektoreilta korkeamman tuottavuuden sektoreille: Monilla keskitulotason mailla, mukaan lukien Indonesialla, Intialla, Iranilla ja Malesialla, on yhä mahdollisuus hyötyä työvoimasta maatalous-, teollisuus- ja palvelualoilla ja nousta korkeamman tuottavuuden sektoreille.

Eri tekijöiden kertymisestä johtuvan kasvun onnistuminen: Suurin osa keskitulotason maista voi yhä parantaa työvoiman käyttöä ja kasvattaa inhimillistä ja fyysistä pääomaa. Myös tuotannontekijöiden hyödyntämisen tehokkuutta voidaan parantaa.

Työskentely kasvun hyötyjen parantamiseksi:

Yhdenvertaisten mahdollisuuksien takaaminen: Monissa keskitulotason maissa köyhyys on yhä laajalle levinnyttä ja/tai tuloeriarvoisuus on kasvanut ovat kasvaneet viimeisen vuosikymmenen aikana. "Keskiluokka" on turhautunut elintasoon ja siihen, ettei heillä ole sananvaltaa päätöksenteossa, mikä on luonut jännitteitä joissakin keskitulotason maissa. Nämä sosiaaliset haasteet on ratkaistava tarjoamalla parempia julkisia palveluita, parantamalla elintasoa, tarjoamalla enemmän työmahdollisuuksia ja takaamalla suurempi sananvalta taloudessa.

Tehokkaan aluepolitiikan kehittäminen tasapainoisemman kasvun tukemiseksi ja alueellisten erojen vähentämiseksi: Tämä vaatii alueellisten kilpailuetujen määrittämistä ja julkisten palveluiden räätälöimistä paikallisiin tarpeisiin sopiviksi. Painopisteen tulee olla tiheään asutuilla, köyhillä alueilla.

Energiatehokkuuden ja ympäristökestävyyden parantaminen: Monipuolistuminen vähemmän energiaa käyttäviin sektoreihin ja energiatehokkaiden teknologioiden soveltaminen vähentää alttiutta energian hinnan muutoksille sekä sääntöjen ja mieltymysten muutoksille. Lisäksi menestyksekkäiden kehitysstrategioiden laatimisessa täytyy kiinnittää enemmän huomiota ympäristökestävyyteen.

Hallinnosta voidaan tehdä toimivampi:

Parempi kyky suunnitelmien laatimiseen ja toteuttamiseen: Valtion virkamiesten korkeampi koulutus ja ministeriöiden parempi koordinaatio on oleellista tehokkaan suunnittelun ja toteuttamisen kannalta. Merkittävät strategiset muutokset saattavat olla poliittisesti vaikeita ja kalliita, vaikka ne ovatkin silti parempi vaihtoehto kuin olla muuttamatta mitään. Tehokkaat kommunikointistrategiat, oikea ajoitus ja järjestely ovat oleellisia useiden eri sidosryhmien tuen takaamiseksi ja näiden uudistusten toteuttamiseksi.

TIETOPANKKI

- *African Economic Outlook 2014: Global Value Chains and Africa's Industrialisation*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/aeo-2014-en
- *Economic Outlook for Southeast Asia, China and India 2014: Beyond the Middle-Income Trap*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/saeo-2014-en
- *Perspectives on Global Development 2014: Boosting Productivity to Meet the Middle-Income Challenge*
  DOI: http://dx.doi.org/10.1787/persp_glob_dev-2014-en

BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES

OECD iLibrary

OECD:n maailmanlaajuinen tietopankki

Yli miljoona latausta kuukaudessa

www.oecd-ilibrary.org

OECD
BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES

2.–3.6.
2015

OECD FORUM 2015

OECD:n tärkein yleisötilaisuus jokavuotisen ministeritapaamisen yhteydessä.

Liity mukaan keskustelemaan maailman polttavimmista puheenaiheista ja tapaamaan vaikuttajia yhteiskunnan eri aloilta.

Laita päivämäärä kalenteriin!

www.oecd.org/forum

OECD
BETTER POLICIES FOR BETTER LIVES